

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čepovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

V Maribor na tabor!

Sezona taborov je. Na raznih krajih naše ožje domovine se zbirajo množice slovenskega ljudstva, da manifestirajo za tiste ideje, ki jih smatrajo za velevažne in ki jim hočejo dati s kolektivnim (skupnostnim) nastopom poseben poudarek. Množični nastopi so danes aktuelni (dejstveni) pojav, ki se dogaja zlasti v dveh naših sosednjih državah. Fašizem in narodni socializem hočeta s takšnimi nastopi dokazati, da ljudstvo z njunim vladstvom soglaša, da je torej to vladstvo ljudsko in demokratično, čeprav ni parlamentarno. Udeležena je pri teh nastopih po veliki večini mladina, ki še najde v svojih srcih dovolj ognja, da se vname za velika gesla, ki jih propovedujejo nosilci diktatorskih režimov.

Naši tabori imajo drugo obeležje. Že po udeležencih. Prisostvuje jim namreč ne samo mladina, marveč tudi po letih in izkustvih dozoreli del našega naroda, možje in žene. Zastopano je vse ljudstvo po vseh svojih stanovih in slojih. Na naših taborih ne prevladujejo zveneče fraze in bobneča gesla, marveč ideje, ki so za naše ljudstvo življenjskega pomena. V tem je sedanja taborska doba podobna oni dobi, ki se je začela med našim narodom pred 70 leti in ki je zbirala naše prednike v ogromnih množicah na slovenskih narodnih taborih, prirejenih na raznih krajih slovenskega ozemlja. Ti tabori so bili krik vsega našega naroda po življenju, ki je donel proti zatiralcem in raznarodovalcem ter zahteval pred svetom: Živeti hočemo in ohraniti svojo slovensko samobitnost! Zahtevamo narodno samostojnost in neodvisnost!

Sedanja doba je zgodovinski slovenski taborski dobi v marsičem podobna, pa tudi od nje različna. V Jugoslaviji smo Slovenci postali državni narod. Narodna država nam zagotavlja naš narodni obstoj, razvoj in napredek. Ob 20 letnici države bomo svojo vdanost narodni državi, kralju in narodni dinastiji izpovedali z mogočnim taborskim glasom. Naš glas mora biti glas slovenske skupnosti, glas, ki ga podpirajo naši jugoslovanski bratje v državi, glas, ki bo segal preko naših meja ter bo označeval svet: Meje jugoslovanske države in vseh njenih delov so nedotakljive! Maribor, naša obmejna prestolnica, Maribor, ki si je sam izvojeval svojo narodno svobodo in samostojnost, bo zbral 14. avgusta slovensko ljudstvo na mogočen vseslovenski tabor. Njegov veličastni glas, ojačen z akordi jugoslovanske vzajemnosti, bo manifestiral pred svetom slovensko življenjsko silo in kulturno voljo in kulturno moč ter bo našel oživljajoč odmev v srcih naših bratov, ki so v drugih državah.

Kmečka zveza zbrala na Brezjah 15.000 ljudi

KZ je zbrala zadnjo nedeljo na Brezjah ob priliki tabora in blagoslovitve nove zastave 15.000 ljudi iz vse Slovenije. Uvod v veličastno nedeljsko prireditev je bila sobotna rimska procesija, katere se je udeležilo 5000 kmetov. V nedeljo zjutraj na vse zgodaj so se začele zbirati pri Mariji Pomagaj kmečke množice z vlaki, avtobusi, s kolesi, vozovi in peš od vseh strani na lepo okrašenem prostoru krog cerkve, kateri je bil ob desetih natrpano poln s 15.000 udeleženci prvega tabora Kmečke zveze. Na desni strani oltarja je bila pripravljena tribuna za odličnike, med katerimi je treba omeniti: zastopnika kralja in kneza namestnika, podpolkovnika Pavliča, ministra dr. A. Korošca in dr. M. Kreka, bana dr. M. Natlačena, škofa dr. G. Rožmana in belgrajskega nadškofa dr. Ujčiča, predsednika obeh Prosvetnih zvez dr. J. Hohnjeca in dr. Lukmana, predsednika Županske zveze Nandeta Novaka, predsednika Kmečke zbornice Steblovnika in še več drugih. Cerkveni govor je imel ljubljanski vladika, ki je slikal kmečki stan kot stebel, kateri nam je ohranil našo prelepo zemljo, slovensko besedo in sv. katoliško vero. Po govoru je daroval slovesno sveto mašo belgrajski nadškof dr. Ujčič. Takoj po sveti daritvi je blagoslovil škof dr. Rožman krasni novi prapor Kmečke zveze, kateremu sta bila za botra dr. Anton Korošec in soproga bana gospa Natlačen. Po blagoslovitvi je izročil naš voditelj prapor v roke predsedniku KZ Brodarju z besedami:

»Kmečka zveza! Novo zastavo stanu v čast, domovini v slavo!« G. Brodar je predal zastavo zastavonoši, ki je slovesno prisegel, da bo nosil zastavo v čast kmečkemu stanu in slavo domovini. Nato je prečital predsednik KZ slovesno posvetev kmečkega stanu Mariji Pomagaj. Po končanem cerkvenem delu prireditve je otvoril tabor predsednik Brodar, ki je pozdravil predvsem kmečke ljudi iz vseh delov Slovenije. Izrekel je posebne pozdrave vladarski hiši in vsem odličnikom, katere je imenoval z imeni in so bili ti pozdravi deležni viharne odzdravov iz prs in grl kmečkih množic. Tabora se ni mogel osebno udeležiti lavantinski škof dr. I. Tomažič, ki je pa poslal škofovski blagoslov in se mu je zanj tabor brzojavno zahvalil. Glavna govornika na prvem taboru KZ sta bila minister dr. Anton Korošec in ban dr. Marko Natlačen. Prvi govornik je častital KZ k blagoslovitvi nove zastave in poudaril prepričanje, da KZ ne bo pozabila dolžnosti napram slovenski zemlji ter domovini in bo naš kmet v svoji narodni državi ohranil neomajno zvestobo svojemu kralju. Drugi govornik je naslikal kmečko hišo kot simbol našega kmeta. Besede glavnih govornikov so bile sprejete z viharjem odobravanja. Govorili so še za fantovske odseke MKZ Ivan Petrič iz Velikih Lašč ter gospa Brodarjeva kot načelnica ŽKZ. Sklepni govor je imel Ludovik Puš. Tabor je zaključil predsednik Brodar ob petju kmečke in državne himne z vzklikom: »Bog živi!«

Slovesna otvoritev VII. Mariborskega tedna

Zadnjo soboto predpoldne je bil slovesno odprt VII. Mariborski teden. Kmalu po 10. uri dopoldne so se zbrali na razstavišču najbolj odlični predstavniki Maribora, Celja, Ptuj in Ljubljane. Banovino je zastopal načelnik g. dr. Ratej. Otvoritve se je udeležil škof dr. I. Tomažič s stolnim prostom in s stolnim dekanom, višji častniki z mestnim poveljnikom generalom Stanojlo-

vičem, številni zastopniki oblasti ter organizacij, ki sodelujejo pri mariborski praznovanju 20 letnice Jugoslavije ter pri razstavah Mariborskega tedna. Po otvoritvenih pozdravih in nagovorih so si ogledali zbrani odličniki vse oddelke lepe razstave, katera je žela že pri prvem ogledu zasluženo pohvalo ter priznanje.

Prosvetni tabor v Sevnici ob Savi

Prosvetnega tabora ob Sevnici ob Savi se je udeležilo zadnjo nedeljo 3500 ljudi. V dopoldanskem sprevedu od kolodvora na telovadni prostor FO je korakalo 850 članov in članic v kroju, kolesarjev in narodnih noš s tremi godbami ter okoli 700 članov prosvetnih društev in drugih organizacij. Cerkveni govor je imel g. dr. Hanželič, sv. mašo je daroval ravnatelj salezijskega zavoda iz Radnje g. Špan. Po sv. maši je otvoril tabor g. dr. Jesenko, ki je

po pozdravih predal besedo glavnemu govorniku g. inž. Sodji iz Ljubljane. Pri popoldanskem telovadnem nastopu, kateremu je prisostvovalo 2000 ljudi, je govoril g. Ivan Peršuh iz Ljubljane. Za njim pa pokrovitelj tabora g. minister dr. Miha Krek ter še en govornik. Sevnški prosvetni tabor je uspel nad pričakovanje dobro in je navdušil staro in mlado za vzore krščanske prosvete.

Iz raznih držav

Avstrijci so plačali z milijardnimi vsotami priključitev k Nemčiji. Graška »Tagespost«, ki je glasilo narodno-socialistične stranke za Štajersko, objavlja, da so dobili Nemci s priključitvijo Avstrije k Nemčiji 31 milijard 125 milijonov dinarjev v zlatu, v zlatih valutah in raznih drugih zlatih vrednotah. Nemška državna banka je ob času priključitve razpolagala s komaj 75 milijoni mark.

Dveletnica Metaxasove vlade na Grškem. Dne 4. avgusta sta minili dve leti, kar je prevzel na Grškem vlado general Metaxas, ki se je izkazal v dveletni dobi kot izredno izkušen politik. Metaxas je na znotraj umiril razmere. V zunanji politiki se je pokazal velikega prijatelja Balkanske zveze in podpisal v najnovejšem času v Solunu pogodbo, s katero se je pridružila državam Balkanskega sporazuma še Bolgarija.

REVOLUCIJA V PALESTINI

Doslej je pisalo časopisje o resnih nemirih v Palestini. Kopica dnevnih nemirov, spopadov in atentatov se je že pretvorila v revolucijo Arabcev, ki je naperjena proti judom in z njimi združenim Angležem.

Svet, kateri čita dnevna poročila o krvavih bojih, se čudi in vprašuje: od kod dobivajo Arabci najmodernejša orožja in

strelivo? Odgovor na to vprašanje še zaenkrat ni prodril v javnost.

Dejstvo je, da so sklenili Arabci, da bodo obračunali z Judi in Angleži. V dosego tega cilja razstreljujejo arabski vstaši mostove, železniške proge in rušijo ceste ter na ta način onemogočajo hitra premikanja angleških čet ter policije.

Arabci so se v svoji drznosti povzpeli celo tako daleč, da motijo ter prekinjajo telefonske in radijske zveze med angleškimi policijskimi postojankami ter z železniškimi postajami. Na ta način so koj obveščeni o vseh ukrepih vlade.

Do revolucionarnih korakov je podžgalo Arabce, ker so vdrl angleški vojaki v Omarjevo mošejo, kojega praga bi ne smel prestopiti noben nemohamedanec. Angleži pa so »onečastili« arabsko svetišče zaradi tega, ker so v njem sumili orožarno in so v resnici zaplenili tam velike količine orožja.

Angleži se dobro zavedajo, da gre v Palestini za revolucijo in zaradi tega bodo poslali v ogroženo ozemlje tolike vojaške sile, da bodo zadušili vstajo, dasi s tem Palestine ne bodo umirili in ne rešili vprašanja razdelitve pokrajine na judovski in arabski del ter na angleški pas, po katerem bi se mirno pretakal po angleških cevah petrolej iz osrednjeazijskega Iraka v obmorske čistilnice in skladišča.

Posredovanje Aglije med Nemčijo in Češkoslovaško

Angleški posredovalec in svetovalec lord Runciman se je odpeljal s svojim spremstvom iz Londona v Prago 2. avgusta. Za njegov prihod so se pripravili Čehi in Nemci, da mu predočijo koj v pričetku težavne posredovalne naloge gotova dejstva.

Tik pred prihodom posredovalca

Predvsem mu je češkoslovaška vlada dr. Hodže predložila od posebnega ministrskega odbora izdelan narodnostni pravilnik, katerega pa je že koj ob rojstvu odklonil vodja sudetskih Nemcev Henlein.

Proti vladnemu pravilniku so ob prihodu Runcimana izdali sudetski Nemci posebno knjižico, katero so razdelili med nemško prebivalstvo. V tej brošuri trdijo Nemci, da se je postavila v narodnostnem pravilniku Češkoslovaška na stališče nacionalne države, pripadniki drugih narodnosti pa naj bi ostali državljani druge vrste. Radi tega odklanjajo sudetski Nemci pravilnik že kot podlago za pogajanja.

Lordu Runcimanu pa so predočili Nemci po časopisju tudi udeležbo 30.000 članov Henleinovih sudetsko-nemških telovadcev na vsenemškem telovadnem kongresu v Vratislavi. Vratislavske prireditve se je udeležil Hitler, katerega je počastil mimohod 150.000 telovadcev in telovadk iz Nemčije in inozemstva. Ko so prikorakali sudetski Nemci do častne tribune, na kateri se je nahajal Hitler s številnimi najvišjimi osebnostmi in s Konradom Henleinom, so se zagnale sudetsko-nemške žene in dekleta proti tribuni, podrle ograje okrog tribune, potisnile v stran varnostne organe ter se postavile pred častno tribuno, kjer so dvignile desne roke v pozdrav. Mnogim je državni kancler osebno stiskal roke. Vedno večji je bil naval sudetsko-nemških udele-

žencev proti častni tribuni, tako da je nastala velika zmeda in so reditelji imeli težavno nalogo, da so polagoma vzpostavili red. Sudetsko-nemške žene in dekleta so častno tribuno obstopile in je moral ostali sprevoz enostavno mimo njih. V častnem sprevozu je korakalo več skupin sudetsko-nemških narodnih noš, nadalje 2000 mož Henleinove delovne službe, nadalje 30.000 telovadcev v telovadni obleki in v civilu. Zaradi manifestacij sudetskih Nemcev se je mimohod podaljšal od treh ur, kot je bilo preračunano, na pet ur. Po sprevozu je Hitler sprejel zastopnike inozemskih nemških skupin, med njimi tudi Henleina, in se z njimi dalje časa razgovarjal.

Prva izjava Angleža v Pragi

Anglež Runciman se je pripeljal 3. avgusta v Prago, kjer je bil na kolodvoru slovesno sprejet. S kolodvora se je podal v hotel, kamor je povabil zastopnike inozemskega in domačega tiska. Zbralo se je nad 200 časnikarjev, katerim je prečital angleški posredovalec svojo prvo izjavo na češkoslovaških tleh. V tej izjavi se je zahvalil Češkoslovaški in sudetsko-nemški stranki za prisrčen sprejem koj ob prihodu v Prago. Svoje izvajanje je zaključil s prošnjo časnikarjem, naj mu zaenkrat ne stavljajo nobenih vprašanj, ker nanje ne bo odgovarjal. Pristavil pa je takoj, da hoče sodelovati s tiskom in bo v ta namen semintja izdajal obvestila, ker se dobro zaveda, da bi tisk lahko mnogo pripomogel, da bo njegovo poslanstvo uspelo.

V petek predpoldne je lord Runciman obiskal predsednika republike dr. Beneša, predsednika vlade dr. Hodžo in zunanjega ministra dr. Krofto.

Japonsko-kitajska vojna

Nevarni protijaponski pojavi

Kakor hitro so se pojavili oboroženi spopadi med Japonci in Rusi v Mandžuriji, je izbruhnilo podtalno rovarenje proti Japoncem v kitajskem zasedenem ozemlju. Japonska oblast je zaprla 1. avgusta načelnika policije v Šangaju s 23 višjimi uradniki. Japonci jih dolže, da so delali proti vladi velikega Šangaja in da so bili v zvezi s kitajskimi uporniki. Japonci so baje odkrili tudi listine, po katerih bi naj 13. avgusta izbruhnil v Šangaju upor proti Japoncem. V stanovanju policijskega načelnika so našli večje količine orožja. Zarojtniki so nameravali najprej zavzeti Putung. Promet med Šangajem in Putungom je že skoraj popolnoma prekinjen. Japonske oblasti so odredile vse potrebno, da bi preprečile morebitne neredne.

Rusija-Japonska

Protijaponski nemiri v Mandžuriji

Istočasno s spopadi med sovjetskimi in japonskimi četami so se pojavili prav resni protijaponski nemiri po raznih krajih Mandžurije. Na mandžurskih železnicah se dogajajo nalašč povzročene nesreče in zaradi atentatov so na več mestih pretrgane proge. Promet je na več železniških progah v Mandžuriji prekinjen. Po mandžurskih mestih se vrstijo bombni atentati proti japonskim častnikom in uradnikom. Uporniki so razdejali tudi že več glavnih telefonskih zvez v severnih mandžurskih krajih in so se že ponovno spopadli z mandžurskim vojaštvom. Tudi v Harbinu je že prišlo do pouličnih borb. Zaradi nemirov in vstaj, katere so zanetili komunistični agitatorji in atentatorji, so morali umakniti Japonci del svojih čet iz severne Kitajske in jih poslati v Mandžurijo. Te čete se zbirajo v Tiencinu in je krenilo že več transportov proti severovzhodu. Največ čet prihaja v Tiencin iz kitajske pokrajine Šansi, ki jo imajo zasedeno Japonci.

Uvod v pravo vojno

Ob času, ko pišemo to poročilo, še ni nobene vojne napovedi med Rusijo in Japonsko, dasi se vršijo po obmejnih krajih Mandžurije dnevni spopadi, zaradi katerih se pritožuje ruski poslanik v Tokio in japonski v Moskvi. Kljub vsem ugovorom in zanikanju krivde na eni in na drugi strani napadajo Rusi Japonce in obratno. Vse številne dosedanje krvave praske so najbrž le uvod v pravo vojno, ki bo izbruhnila, kakor hitro bosta oba nasprotnika dovolj močna na spornem ozemlju.

Japonsko vojno ministrstvo je razglasilo v svet 2. avgusta, da je bilo od začetka obmejnih spopadov pri že zadnjič omenjenem Čankufengu do 2. avgusta ubitih 27 vojakov in 3 častniki, 67 vojakov pa je bilo ranjenih. Po japonskih ugotovitvah so imeli Rusi 70 mrtvih, dočim je bilo vseh skupaj ranjenih 250 vojakov.

Pri neredni stolici, napetosti črev zaradi zaprte prav odlično odvaža naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaostanke prebave, nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih. (Ogl. reg. S. br. 15.485/35.) 1138

Po katoliškem svetu

Proti grdi književnosti. Slabe knjige in nekrščanski listi delajo zlasti s svojimi slikami in povestmi veliko škodo med ljudstvom, posebej med mladino. Dobri, nepokvarjeni del mladine se bori zoper to duševno okuževanje ljudstva. To plemenito borbo opazamo med vsemi katoliškimi narodi. Katoliška mladina je v prvi vrsti borilcev za pošteno književnost in zoper razširjevalce nesramnosti po spisih in slikah. Irska katoliška mladina je na svojem letošnjem obnem zboru sprejela resolucijo, v kateri se poziva državna vlada, naj zakon o cenzuri izpopolni in razširi, da bodo prepovedane in zaplenjene vse knjige in vsi listi, ki širijo nauk, kateri je škodljiv za krščansko življenje. Pred letošnjimi volitvami v parlament pa je irska katoliška mladina agitirala med volilci v tem smislu, da naj glasujejo samo za tiste kandidate, ki dajo obljubo in obvezo, da se bodo potegovali za poostreitev zakona zoper slabo književnost. Francoska katoliška mladina smatra tudi za svojo vestno dolžnost, da nastopi zoper okuževanje ljudske duše s slabimi knjigami in listi. Franciji ni toliko treba novih zakonov zoper slabo književnost, kolikor bolj izvrševanja teh zakonov. Francoski zakon iz let 1882, 1898 in 1908 označujejo kot prekršenje dobrih običajev prodajo, razširjanje, zasebno ponudbo, izdajanje, pošiljanje po pošti in razširjevanje tiskanic, plakatov, črtežev, slik in značk, ki so grde vsebine, ter določujejo globo 100 do 5000 frankov in kazen zapora od enega meseca do dveh let. Vsak državljani ima pravico, da se obrne na sodnijo, naj nastopi zoper tako književnost in umetnost. Včasih so sodišča po tem zakonu strogo postopala, pa ne vselej. Naj bi se ti zakoni vedno strogo izvajali: to je zahteva katoliške mladine.

Narodno-socialistični »krst«. Najbolj gorečim pristašem narodno-socialist. stranke krščanski krst ni več po godu, zato ga hočejo nadomestiti z drugimi ceremonijami, ki so bolj germanske (nemške), ker se nanašajo na nemško raso in kri. Tak primer se je zgodil na Gornjem Avstrijskem (sedaj v pokrajini Oberdonau). Predmet ceremonij je bil sinček nekega bivšega voditelja napadalnih oddelkov. Izvršil je te ceremonije na vzvišenem prostoru pred Hitlerjevim doprskim kipom »kulturni referent«, ki je imel na otroka v plenicah ta-le nagovor: »Ti malo bitje si prihodnji korak našega rodu v bodočnost. Za teboj se temni pot v tisočletja. Ti nisi ne danes ne jutri. Ti si tisoč let pred seboj in tisoč let za seboj. Tisoči let pred teboj so varovali tvojo kri, da si ti tak nastal, kakršen si. Kajti ti si živi tok krvi, ki veže prednike na nemško bodočnost. Zato varuj svojo dušo in kri, da ti bodo tvoji potomci hvaležni. To je smisel življenja, da se zbudi Bog v krvi. Toda samo v čisti krvi je Bog... Močnost tisočerihih rodov spi v tebi. Zbudi jo in našel si ključ, ki ti odpre vrata najglobljega hrepenenja, vrata k Bogu v tebi in k tvojemu edinemu, svetemu narodu.« Nato je »kulturni referent« vprašal botra, kako naj bo dojenčku ime. »Horst bodi njegovo ime. Postane naj tak kot naš vzor Horst Wessel«, je odgovoril boter. (Horst Wessel je bil mlad pristaš narodno-socialistične stranke, ki je dal življenje za stranko kot

žrtev napada nasprotnikov.) Nato se je »kulturni referent« obrnil k staršem in dejal: »Mati, hrabro mu delaj pot; oče, bodi mu močan tovariš. In ti, dečko, nosi ponosno svoje ime, ne bodi ponižen in majhen! Tvoja volja naj najde svoje najvišje v tem: Vse za Nemčijo!«

Nagrade zoper preklinjanje. Italija vodi smotrno praktično borbo zoper preklinjanje. Njeni zakoni določajo kazni zoper javno preklinjanje, zlasti zoper bogokletje. Ti zakoni so kajpada vse hvale vredni, pa se niso izvrševali. Oko javne varnosti se je dostikrat zaprlo, da ni videlo preklinjevalca, uho se je zamašilo kakor od sebe, da ni slišalo kletve. Zaradi tega so nekatera občinska oblastva razpisala nagrade za tiste redarje, ki zalotijo kakega preklinjevalca. Tako je bilo nedavno v mestu Veroni v severni Italiji razdeljenih 20 nagrad — vsaka po 100 lir — tistim strazarjem, ki imajo največje uspehe v boju



proti grdi razvadi preklinjevanja. Ostudna navada bogokletja se vedno bolj širi kakor kuga tudi v naših krajih. Če bi pri nas bile razpisane slične nagrade, bi bilo obdaro-
vanih mnogo organov javne oblasti, ki bi nastopali zoper surovo in nesramno preklinjevanje.

Tabor v Ljutomeru

Naš staroznani Ljutomer bo ob 70 letnici I. slovenskega tabora spregovoril, da smo in ostanemo vedno zavedni Slovenci, kakor so bili naši pradedje, ki so prvi sklicali slovenski tabor, da smo tudi zavedni državljani naše velike Jugoslavije. Spregovorili bomo svobodno na glavnem trgu. Pred sedemdesetimi leti se je zgodilo, da so se naši pradedje morali umakniti in niso smeli zborovati na glavnem trgu; zeleni hrasti v bližini trga so sprejeli tisoče takratnih zavednih Slovencev pod svoje košate veje, kjer so zborovali.

Na obletnici I. slovenskega tabora bo spregovoril naš rojak in narodni voditelj Slovencev g. dr. Anton Korošec, ki je tudi prevzel pokroviteljstvo nad taborom. — Na predvečer tabora, 27. avgusta, bodo

zagoreli po gričkih Slovenskih goric kresovi. Ob osmih zvečer bo akademija v Katoliškem domu z bogatim sporedom.

V nedeljo, 28. avgusta, ob petih zjutraj bodo budnice po mestu, nato sprejem gostov. Ob devetih bo sprejeto po mestu na glavni trg, kjer bo pridiga g. prelata dr. Slaviča in sv. maša, katero bo daroval prevz. g. škof dr. Tomažič. Med sv. mašo bo ljudsko petje s spremljanjem mestne godbe. Po sv. maši bo taborsko zborovanje. Popoldne bo na telovadišču Katoliškega doma prleško veselje z lepim sporedom.

Na to proslavo so vabljeni vsi narodno-zavedni Slovenci, vse organizacije in društva iz vse Slovenije.

Novice

Nesreče

Avtobus po nesreči smrtno povozil fantka. Avtobus iz Sv. Lenarta v Slov. goricah je po nesreči med gostilno Welle in bencinsko črpalko na Aleksandrovi cesti v Mariboru smrtno povozil devetletnega viničarskega sina Franca Bukšek iz Pekla. Dečko se je igral s tovarišem na cesti. Ob prihodu avtobusa se je fantek v trenutni zmedenosti zaletel v levo svetilko avtobusa, si razbil glavo in ga je še povozilo zadnje kolo, tako da je obležal mrtev.

Občutna posledica trčenja dveh avtomobilov. Na državni cesti v Košakih pri Mariboru sta le malo trčila 4. avgusta zvečer avto zdravnika dr. Hötzla iz Apač in avtomobil mariborskega stavbenika Kiffmana. V trenutku, ko je hotel zdravnikov avtomobil prehiteti stavbenikovega, je zavil slednji v svojo vilo na Košakih, kar je pa zdravnikov šofer prepozno opazil. Skušal je svoje vozilo zavreti, a se je voz radi prehitrega zaviranja in trčenja trikrat preobrnil. Mariborski trgovec Alojzij Kovač, ki je bil v zdravnikovem avtomobilu, je dobil poškodbe na glavi in si je zlomil levo nogo. Drugi potniki so bili le manj poškodovani.

Lepemu novemu zdravnikovemu avtomobilu se je zdrobila karoserija, Kiffmannov pa je ostal skoraj nepoškodovan.

Konj razbil izložbeno okno. V Gosposki ulici v Mariboru je zadel z desno nogo konj sodavičarja Senkoviča v veliko izložbeno okno tvrdke Dolček in Marini in je razbil 10.000 din vredno šipo.

Krava nabolila služkinjo. Katarina Maje, 51 letna služkinja, je peljala v okolico Maribora na sprehod gospodarjevega psička. Pes je pričel lajati v kravo, ki se je pasla ob poti. Žival je zdvijala in je nabolila služkinjo tako, da ji je pretrgala na več mestih čreva. Hudo poškodovano so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Huda nesreča gozdnega delavca. Nad Tinjami na Pohorju je zadelo padajoče drevo 22 letnega delavca Valentina Smogovec in ga je zbil na tla. Smogovec je obležal nezavesten s hudo poškodbo na glavi in so ga prepeljali v obupnem stanju v mariborsko bolnišnico.

Motociklist ponesrečil. Ivan Markuš s Pobrežja pri Mariboru, njegova žena in enoletni sinček so se peljali na motornem kolesu zadnjo nedeljo proti Hočam. Markuš je zadel s kolesom v občestni kamen

ter železno ograjo. Motorno kolo se je razbilo. Markuš je moral v bolnišnico zaradi hudih poškodb na glavi, ženi in otroku se ni nič zgodilo.

Od razjarjenega bika naboden. Franca Švaba, 36 letnega posestnika v Zg. Radvanju pri Mariboru, je pri opravljanju živine razljuteni bik nabodel in ga je nevarno poškodoval.

Žrtev splašenih konj. V Trnovski vasi v Slov. goricah so se splašili konji 52 letnemu posestniku Ivanu Rajšpu, ki je padel pod voz in se je življenjsko nevarno poškodoval.

Nevarna konjska brca. V mariborsko bolnišnico so prepeljali desetletnega posestnikovega sina Janeza Kocjan iz Partinje pri Št. Lenartu v Slov. goricah. Fantka je brcnil konj v glavo, da mu je prebil lobanjo in je njegovo stanje zelo resno.

Starček se ubil. V Loperšicah pri Središču je padel 70 letni posestnik Jožef Sinček s podstrešja. Pri padcu se je tako hudo poškodoval, da je kmalu po nesreči umrl.

Strela ubila kravo in psa. V okolici Središča je udarila strela v gospodarsko poslopje Jožefa Pleger. Udar je ubil kravo ter domačega psa in je močno poškodoval zid hleva. Nesreča ni zahtevala človeške žrtve.

Huda nesreča kolesarja. Jožef Recko, 18 letni posestnikov sin iz Jelc pri Slivnici, se je peljal s kolesom s Prevorja v Slivnico pri Celju. Med vožnjo je padel s kolesa tako nesrečno na cesto, da si je odgriznil košček jezika, si izbil več zob iz obeh čeljusti in se je hudo potolkel po glavi in nosu. Poškodovani se je zatekel v celjsko bolnišnico.

Padel z vlaka in se ubil. Blizu postaje Videm-Krško je padel po nesreči z nočnega vlaka in se ubil Djuro Hem iz Brezovice v savski banovini. Smrtno ponesrečeni je imel na sebi, ko so ga drugo jutro našli, samo nogavice, hlače in telovnik. Iz tega se da sklepati, da je hotel, vzbujen iz spanja, pogledati, kje da je. Po naključju so se odprla vrata in potnik je padel na progo ter se ubil.

Otrok padel z okna prvega nadstropja. V železničarski naselbini na Resljevi cesti v Ljubljani je padla z okna prvega nadstropja petletna Marija Dragar, hčerka železničarja. Hudo na znotraj poškodovanega otroka so oddali v ljubljansko bolnišnico.

Avtomobil zbil v jarek kolesarja. Fonda Karel, 17 letni posestniški sin iz Radeč pri Zidanem mostu, se je peljal pozno zvečer po cesti proti Radečam. Prehitel ga je neki avtomobilist in ga je zbil s kolesom vred v jarek. Fonda je dobil pri padcu hude zunanje in notranje poškodbe.

Živa bakla. Ana Hojanova, 33 letna delavka, je bila zaposlena v Kančevi drogeriji v ljubljanskem nebotičniku s pretakanjem bencina v kleti. Nenadoma se je bencin vnel in že je bila obleka Hojanove v plamenil. S klici na pomoč je planila iz kleti in so ji na pomoč pribrzeli komaj udušili ogenj obleke na telesu. Vso opečeno revo so prepeljali v bolnišnico, kjer jo je rešila smrt groznega trpljenja.

Dva fantka utonila. V Kamniški Bistrici pri Kamniku sta utonila zadnjo nedeljo popoldne 14 letni Alojzij Ogrin, posestnikov sin, in osemletni Ciril Jagodič. Približala sta se globokemu tolmu in sta metala vanj kamenje. Jagodič je stopil na opolzek kamen in zdrsnil v globoko vodo, iz katere

se ni mogel rešiti. Na pomoč mu je priskočil Ogrin, katerega se je mlajši Ciril tako krčevito oklenil, da sta oba utonila.

Huda avtomobilska nesreča. Zadnjo nedeljo zjutraj je vozil tovorni avto iz Kamnika okrog 25 ljudi na tabor na Brezje. Na klancu pod Brezjami ga je prehitel na ovinu osebni avto, last Edvarda Jonkeja iz Oplótnice pri Slov. Konjicah. Ta je zadel s svojim zadnjim delom v prednji konec tovrnega avtomobila tako, da se je tovorni avto zvalil v obcestni jarek in pokopal pod seboj vse potnike. Smrtna žrtev hude nesreče je postal na licu mesta 27 letni kmečki fant Franc Grošelj, doma iz Podgorja pri Kamniku. Od ostalih je bilo pet hudo ranjenih in so jih takoj prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Ranjenci so že izven smrtne nevarnosti.

Avto smrtno povozil delavca. Ko so zadnjo nedeljo popoldne korakali gasilci s tabora Kmečke zveze na Brezjah proti Mošnjam pri Radovljici, je podrl mimo drveči neznan avto 28 letnega delavca Andreja Brinška s Spodnjega Otoka v občini Mošnje. Brinšek je dobil pri padcu tako hude poškodbe, da jim je podlegel po prepeljavi v ljubljansko bolnišnico.

Sestri utonili pri kopanju. V potoku Kamnišca pri Preserju južno od Ljubljane se je zgodila huda nesreča, koje smrtni žrtvi sta postali dve sestri. Desetletna Francka Lenarčič in njena 12 letna sestra Štefka sta zašli pri kopanju na globoko mesto potoka Kamnišca. Ker nista znali plavati, sta utonili vpricho tretje sestre. Ta je sicer poskušala, da bi otela potapljajoči se, a bi bila skoraj sama ob življenje, ako bi je ne bili potegnili pravočasno iz vode na pomoč prihiteli ljudje. Trupli utopljenih deklic so našli kmalu v tolmu.

Gostilničar padel z ogrodja in se ubil. V Ljubljani v Hrenovi ulici je pustil 40 letni krčmar Jernej Spiler na novo beliti in popraviti gostilno »Pri sodčku«. Spiler se je podal na zidarski oder, kjer je zgubil ravnotežje in je padel tako nesrečno, da se je ubil.

Usodepolna udara strele. Dne 3. avgusta ob osmih zjutraj je udarila strela pri Sv. Ani na Jezeru v župniji Preserje pri Ljubljani v hišo Janeza Trobevška. Strela je opahnila in omamila vse v hiši. Vsi so se polagoma zavedli ter si opomogli, le 60 letni gospodar Janez se ni več prebudil in je obležal mrtev. Istega dne zjutraj ob štirih je urezalo pri Sv. Lovrencu na Jezeru v brzojavni drog. Ta udar je omamnil tamkajšnjega cerkovnika, ki je šel mimo.

Čudna pota strele. Dne 3. avgusta dopoldne je divjala huda nevihta po okolici Litije. Med nevihto je strela urezala v hišo posestnika Ivana Štruklja v Jesenjah. Na strehi je razbila 150 opek, razklala tramovje, švignila je na podstrešje v staro skrinjo in vžgala dežnik. S podstrešja je predrla skozi strop v kuhinjo, kjer so se dele mati in dve hčerki. Strela je obžgala stol, ženskam se ni nič zgodilo. Pod mizo ležečo mačko je raztrgala, pes je ostal nepoškodovan. Strela je še švigala po kuhinji in zginila skozi strop in spolzela po zidu v zemljo.

Strela ubila mater 12 otrok. 3. avgusta je udarila strela v hišo pri Hkavcu na Gorenjem Vrsniku na Kranjskem in je ubila pri mizi sedečo 43 letno gospodinjo in mater Frančiško Podobnik. V usodnem tre-

nutku je držala mati v naročju najmlajšo dveletno Danico, kateri se ni nič zgodilo. Pokojna zapušča moža in 12 otrok v starosti 2—20 let.

Razne požarne nesreče. V Podgorju pri Slovenjgradcu je udarila strela v gospodarsko poslopje gospe Elize Šmid. Poslopje je pogorelo s shranjenim senom ter raznim žitnim snopjem. Gasilci so preprečili, da se nesreča ni razmahnila. Škoda znaša 70.000 din. — Zaradi slabega dimnika so vžgale iskre slamnato streho posestnika in čevljarja Alojzija Vuka v Spodnjem Dupleku pod Mariborom, kateri je oškodovan za 10.000 din. — V Ribnici na Pohorju je 3. avgusta med nevihto udarila strela na njivi posestnika Zapečnika v kope zloženega žita. Dve kopi sta zgoreli. Na pomoč prihiteli ljudje so preprečili razmah nesreče. — V Šenčurju pri Kranju je treščilo v Voglah v gospodarsko poslopje posestnika Globočnika. Zgoreli sta dve šupi, shramba za vozove in hlev. — V Zgornji Senici nad Medvodami je udar strele uničil kozolec vdovi Hribar. Zgorelo je 13 oken pšenice s kozolcem vred. — Na Ježici pri Ljubljani na »Gričku« je uničil ogenj ostrejšje gospodarskega poslopja posestnika Goriška. Uničena je tudi krma in zaloge stelje ter je škoda precejšnja. — V Vel. Mislinju je zgorela enonadstropna hiša, v kateri je stanovalo sedem delavskih družin, ki so oškodovane za 74.000 din. — Zadnjo sredo, 3. avgusta, je udarila strela v domačijo posestnice Marije Brusove v Lipljah v občini Planina pri Rakeku. Domačija je zgorela do zidovja in znaša skupna škoda 50.000 din, zavarovalnina pa dosega vsoto 33.000 din.

Razne novice

Novi predpisi v obmejnem plačilnem prometu. Našim državljanom, ki prebivajo v obmejnem pasu, je bilo do sedaj na podlagi odloka finančnega ministrstva z dne 5. jan. 1931 odobreno, da pri vsakem prehodu meje vzamejo s seboj za svoje osebne potrebe do 200 din v našem efektivnem denarju. Posebno po priključitvi Avstrije k Nemčiji je bilo naše obmejno prebivalstvo s tem predpisom hudo oškodovano, ker je moralo menjati efektivne dinarje onstran meje po zlati vrednosti marke, torej eno marko za 18 din, medtem ko je vredna marka na naših borzah približno 15 din, srebrni drobiž pa še znatno manj. Na prošnjo obmejnega prebivalstva se je Tujsko-prometna zveza »Putnik« v Mariboru obrnila na finančno ministrstvo in na Narodno banko s prošnjo, da se v tozadavnem obmejnem plačilnem prometu odobri tudi izvoz protivrednosti v nemških markah. Po novem predpisu, ki je bil izdan te dni, smejo obmejni prebivalci vzdolž bivše avstrijske meje pri vsakem prestopu meje vzeti s seboj nemške marke v srebru v protivrednosti do 200 din. Prodaja mark mora biti brezpogojno vpisana v obmejnih legitimacijah, na katerih tudi carinske oblasti potrdijo izvoz. Putnikove podružnice v Št. Ilju, Gornji Radgoni, na glavnem kolodvoru v Mariboru, v Dravogradu in na Jesenicah bodo skrbele za zadostno zalogo srebrnih mark, ki jih bodo stavile na razpolago obmejnemu prebivalstvu po najugodnejših dnevni cenah.

Orjaški morski volk razstavljen v Mariboru. S Sušaka so pripeljali na tovornem avtomobilu najprej v Ljubljano, nato pa v

Maribor 6 m dolgega in 2000 kg težkega morskega volka brez drobovja. V žolodcu orjaške samice so našli 20 kg teškega tuna (morska riba) in veliko volovsko kost, katero je roparica pogoltnila, ko so jo vrgli v morje z ladje, kateri je sledila. Roparica je raztrgala ribičem vso mrežo, zato jo sedaj razkazujejo proti mali odškodnini, da bi s tem krili izgubo na pokvarjeni mreži.

Obžalovanja vredni slučaji

Ukradena krava najdena že zaklana. Najemnik Ferdinand Kadiš iz Št. Janža je gnal na sejm v Dravograd kravo. Med potjo je počival v krčmi, kravo pa je privezal na dvorišču, od koder mu jo je nekdo odgnal. Orožniki so prijeli tata v osebi 45 letnega Jurija Bricmana z Vrhov. Kravo so dobili že zaklano pri nekem mesarju.

Strah Pohorja ustreljen od orožnika. Pisali smo že večkrat o devetkrat predkaznovanem razbojniku in vlomilcu Francu Črepinko. Imenovani je bil decembra 1936 obsojen na triletno ječo radi vlomov in tatvin. Kot izučeni slikar je bil iz mariborske kaznilnice na slikarskem delu na Meljskem hribu. Od dela je pobegnil z znanim vlomilcem Alojzom Babič. Črepinko je začel strašiti po Pohorju, kjer je vlamljal in strahoval prebivalstvo. Dasi sta dobila Sv. Bolfenk nad Mariborom in Sv. Martin na Pohorju novi orožniški postaji, se lopov ni umaknil pred orožniki. Bolfenški orožniki so zastavili vse sile, da primejo Črepinko, kar jim je tudi uspelo, dasi jim ni padel tolovaj živ v roke. Orožniška patrulja od Sv. Bolfenke je pripravila razbojniku blizu Mariborske koče nočno zasledo. Krog dveh čez polnoč je čul orožnik Bečevič v svojem skrivališču sumljiv ropot iz ledene, ki je oddaljena 50 korakov od Mariborske koče. Pozval je neznanca na stoj, a ta je oddal iz že pripravljenega samokresa dva strela, ki pa nista zadela. Orožnik je v silobranu odgovoril s kroglo, ki je zadela neznanca v srce. Pri smrtno zadetem vlomilcu, ki se je hotel iz ledene oskrbeti z jestvinami, so našli ukradene

listine na ime Pungartnik. Drugo jutro po ustrelitvi so ugotovili, da gre za dolgo časa iskanega Črepinko, ki se je svojčas družil po Mariboru z že zaprtim tolovajem Pintaričem. Črepinko je bil oborožen s Fromer-pištolo s 50 naboji. Imel je nož, dva vitriha, dve dleti, nahrbtnik, 11 din, oblečen je bil v ukradeno obleko in obut v ukradene čevlje. Truplo ustreljenega tolovaja so prenesli v Slivnico pri Mariboru in so ga na tamošnjem pokopališču pokopali.

Osleparjena ženska lahkovernost. V Maribor se je pripeljala služkinja Marija Juršič iz Vukmaniča na Hrvaškem, da bi se poročila z nekim krojaškim pomočnikom Josipom Deutschmann, ki bi naj bil doma v okolici Maribora. Poroka bi naj bila zadnjo nedeljo. Pred poroko pa je ženini izgnili z nevestino delavsko knjižico, v kateri so bili njeni prihranki 1200 din.

Eksplodirala kotla in razne tatvine v novem kopališču v Slovenjgradu. V novo otvorenem kopališču v Slovenjgradu je eksplodiral kotel črpalne naprave in znaša škoda 12.000 din. Od otvoritve novega kopališča je tamkaj na delu tat. Zasebni uradniki Ani Žlebnik je neznanec ukradel zlato uro. Druga ura je zgnila uradniku Zdravku Feruču, medtem ko je bil tudi trgovec Vinko Rozman ob listnico z 900 din. Orožništvo je že izsledilo drzna uzmočila. Gre za dva dečka, ki sta se mudila v Slovenjgradu na letovišču.

Hitro prijet tat motornega kolesa. V Zg. Žerjavih pri Št. Lenartu v Slov. goricah so ustavili orožniki 28 letnega Karla Veseli, elektromehnika in češkoslovaškega državljana, ki se je pripeljal z motornim kolesom. Ker se vozač ni mogel izkazati s pravičnimi listinami, so ga odvedli na orožniško postajo v Št. Lenart. Pri zaslišanju je izpovedal, da se je priklatil pred dvema mesecema v našo državo in ga je policija v Celju zadržala v zaporu. Ko je bil 2. avgusta na delu v garaži celjske policije brez nadzorstva, je ukradel motorno kolo in pobegnil. V Slov. Bistrici mu je zmanjkalo bencina. Nadaljeval je pobeg peš in le na

Malarija zadržuje dobrobit človeštva

Že stari Egipčani so zelo trpeli na malariji, kar je razvidno iz starega testamenta, kjer so imenovali to vročinsko bolezen »ljudsko moro«. W. H. S. Jones piše celo v svoji knjigi »Malarija in grška zgodovina«, da je vzrok temu pripisovati padcu grške klasične izobrazbe. Glavni vzrok temu pa je močvirnata zemlja. Mnoge rodovitne pokrajine so v 5. stoletju pr. Kr. zapadle tej kugi. Igra »Ose« od Aristophanesa nam predstavlja, kako se je Attica okužila in »kako so izumrli rodovi ter njihovi voditelji. »Tisti, ki pijejo vodo močvirja,« pravi oče medicine, »so suhi in imajo ubožne prsi.« — Tudi padec Rima je pripisovati tej bolezni. Tacitus poroča, da so galilejske in germanske čete taborile v bližini vatiškanskega griča in so postale hudo bolne prav zaradi stoječe vode, ki je tam izhlapevala in s tem okužila zrak po vsej okolici. Pisici tistega časa pripovedujejo, da se je velik oblak razpel čez Monte Mario (severozapadno od Rima) in okužil zrak, tako da je postalo zelo soparno. Nato je pričelo deževati in pokrajina se je spremenila v eno samo močvirje, nato pa je zopet postala strašna vročina. Na stotine čet je takrat umrlo in Rim je izgubil v tistem času pač 20.000 prebivalcev zaradi malarije. In ko so škoti v 17. stoletju hoteli kolonizirati srednjo Ameriko, se jim je ta poskus razbil zaradi malarije in rumene mrzlice. Dve stoletji pozneje sta bili tudi ti dve bolezni glavni vzrok, da se je razbil načrt za Panama-kanal od Ferdinanda de Lesepsa. — Odkar se je pa v kinini našlo specifično zdravilno sredstvo, je malarija mnogo izgubila na svojih strahotah. Naravni produkt kinina je zdravilno sredstvo, katerim se ne more primerjati nobeno drugo. Po mnenju mednarodne komisije za malarijo je dandanes najbolj uspešno zdravljenje malarije s kininom in se jemlje dnevno 1—1,2 g kinina skozi 5—7 dni, ne da bi bilo potrebno ponovno zdravljenje. Ponovni pojavi se zdravijo po istem načinu. Kot protisredstvo pa priporoča komisija dnevno 0,4 g skozi vso malarijsko sezono.

vzdol se je vozil, dokler ni bil prijet v Zg. Žerjavih. Ukradeno motorno kolo je vredno 4000 din. Veseli je bil baje v svoji domovini obsojen zaradi uboja poročnika na poldrugo leto in ni izključeno, da ni utekel tudi iz zapore v Češkoslovaški. Na mariborskem okrožnem sodišču mu bodo že izprašali vest.

Vlomilec in tat prijeta. Orožniki iz Loke pri Žusmu so prijeli tihotapca s saharinom Jožefa Cizel iz Globokega pri Brežicah, ker je pri razpečevanju saharina tudi vlam-

Narod, ki ne pozna raka

Zamorci, ki pripadajo tako imenovanim zamorcem Matehe, ne poznajo bolezni raka. Ni pa ta zadeva tako razveseljiva, kakor se na prvi pogled zdi. Ti zamorci namreč tako naglo umirajo, da znaša pri njih povprečna življenjska doba le 19 let. Ker pa je bolezen raka v prvi vrsti bolezen višjih življenjskih let, je razumljivo, da ne poznajo raka, ker pač prezgodaj pomrjejo.

Usoda urednikov najstarejšega lista

V Pekingu na Kitajskem izhajajoči list »Čing-Pao« obhaja letos 1025 letnico svojega obstoja. List je bil od svoje ustanovitve neodvisno glasilo ter je zaradi tega imel velike

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

X. poglavje

Fotografija ponarejevalca Fr. Rupnika

Pravkar smo beležili, kako je nanek usoda, da je dajal isti dan, 21. marca 1927, ko je umrl za jetiko v mariborski kaznilnici Jurij Potočnik, odgovor pred sodiščem za ponarejevalske zločine Franc Rupnik, kateri se je tako spretno zagovarjal kot Potočnikov soobtoženec 26. maja 1926 v Mariboru, da so mu prisodili le trimesečni zapor, katerega pa je odsedel v preiskavi in je bil takoj po razglasenju sodbe izpuščen na svobodo.

S smrtjo Jurija Potočnika zadeva najspretnost slovenskih ponarejevalcev nikakor ni zaključena. Nadaljeval jo je z občudovanja vredno spretnostjo še leta in leta resnični ponarejevalski mojster Franc Rupnik, ki se je znal izmikati in kljubovati oblasti

30

dobrih deset let z vso drznostjo in največkrat pa s preračunano previdnostjo ter srečo.

Ker bodo pripovedovala naslednja poglavja o Rupniku ter njegovih novih sopomagačih, moramo poudariti v boljše razumevanje nadaljnega nekatere posebnosti Rupnikove nadarjenosti in istočasno zgrešenih nerodnosti.

Parkrat smo že naglašali, da se je odlikoval Rupnik z izredno prirojeno nadarjenostjo, katero je izpopolnil s študiranjem fotografske umetnosti, v koje posebne tajnosti in natančnosti ga je uvel med svetovno vojno v Slov. Bistrici fotograf egipčevskega kralja.

Rupnik se je dobro zavedal, da mu ni kos v ponarejevalski umetnosti nikdo. Zavest znanja je razpihala v njem toliko strasti za potvarjanje, da se je podajal kljub obsodbam in neprestani nevarnosti vedno znova ter znova na prepovedano pot ponarejanja, dasi ga je komaj preživljala in ni užival nobenih ugodnosti, kaj šele koristi!

Kakor je bil Rupnik sam zase izredno pretka in zviti, je imel po Potočnikovi smrti največjo smol in izbiri zaupnikov in sopomagačev. Na tem polju ga

ljal predvsem v učiteljska stanovanja ter kradel, kar mu je prišlo pod roko. Orožniki so zgrabili Cizla, ko je zbežal proti Mostinju in je tičal do nosa v vodi potoka. — Isti orožniki so predali roki pravice 18 letnega Jožefa R., ki je rodom iz Loke pri Žusmu, pristojen pa v občini Šmarje. Imenovani je ukradel devet koles, katera je razprodal po smešno nizki ceni po Pilštajnu, Sv. Juriju ob juž. žel. in Slivnici.

Pojasnjeno krvavo dejanje v občini Loka pri Zidanem mostu. »Slov. gospodar« je poročal, da so našli v Širju v občini Loka pri Zidanem mostu 13. julija zaklanega posestnika Franca Zajca. Takoj je bilo jasno, da je postal Zajc žrtev zločina. Sum je padel na mlajšega tujca, ki se je mudil dan poprej v hiši zabodenega. Neznanec se je ponudil Zajcu, da mu bo naredil denar. Za potvorbo pa rabi več pravih bankovcev, katere mu je lahkoverni posestnik, in sicer dva po 500 din, tudi izročil. Ko je šel Zajc v noči na opozorilo svoje žene pogledat, kaj dela skrivnostni tujec v sosedni koči, jo je bil slepar že popihal. Zajc je stekel za goljufom, a je plačal poskus, da bi zgrabil lopova ob robu gozda, z življenjem. Oblast je skrbno poizvedovala za pobeglim morilcem, katerega so prijeli zadnje dni orožniki v krčmi naselja Brod pri Dravogradu. Gre za nekega Rudolfa Černovšek, kateri je po prvotnem zanikanju priznal krvavo dejanje v Loki. Zločinec je bil rojen leta 1895 v Leobnu, pristojen pa je v Novo Štifo. Izpovedal je, da ga je na pobegu Zajc dohitel in ga je napadel s krepelcem. Prišlo je do boja na življenje in smrt. Černovšek se je obranil napadaleca z nožem in je po zločinu pobegnil v hribe v smeri proti Gornjemu gradu, kjer je zagrešil več sleparij. Od tam je poskušal pobegniti v Avstrijo, od koder so ga izgnali po priključitvi k Nemčiji. Ko se je klatil po severnem delu Slovenije, je prišel v stike s člani Pintaričeve tolovajske družbe. Aretirani Černovšek ima sigurno še marsikaj na vesti.

Gorenjski vlomilec za zapahi. Kmetije po okolici Kamnika je dalje časa straho-

val 35 letni Jože Preklet iz občine Kamni. Bistrica, ki je po poklicu tat ter vlomilec. Pred orožniki se je skrival nad eno leto in ga je zasačila še zadnje dni kamniška orožniška patrulja. Orožnikom je priznal sedem vlomov, katere je izvršil v Sovinji peči, Palovčah, Županjih njivah, na Vrhopolju in v Samotnem mlinu. Nevaren je bil tudi pastirskim kočam po Veliki in Mali planini, katere so pripravili smučarji za smuk in so jih oskrbeli z živžem in odejami.

Napaden in hudo poškodovan. V Rožni dolini pri Ljubljani so napadli neznanci Hermana Rakovca, kleparskega pomočnika, katerega so prepeljali po napadu v ljubljansko bolnišnico z nevarnimi poškodbami po hrbtu, glavi in ostalih delih telesa.

Izpred sodišča

Pijani avtomobilist obsojen na enoletni zapor. Poročali smo že, da je 13. julija zjutraj pijani Václav Petruška, brezposelni trgovski pomočnik s Tezna pri Mariboru, v Košakih smrtno povozil tovarniško delavko Marijo Renner, ki je bila na potu v tovarno. Petruška je bil obsojen v Mariboru 5. avgusta na enoletni zapor in na plačilo raznih stroškov.

★

Slovenska Krajina

Beltinci. V nedeljo, 31. julija, je imelo naše prosvetno društvo tombolo, ki je z ozirom na slabo obetajoče se vreme bila primeroma dobro obiskana. Glavni dobiček, moško kolo, je dobil 18 letni Sreš Martin iz Bratonce, a lepo uro bogoslovec Franc Glavač. Po tomboli je bila vrtna zabava, kjer so nekateri vročekrvneži stalno izživali, toda radi razsodnosti pametnejših ljudi do običajnih pretefov ni prišlo. — Pretekli teden je v naši občini, v vasi Bratonce, umrla najstarejša ženska, ki je bila stara 99 let in še en mesec povrh, Lepa starost!

Beltinci. 2. avgusta je umrla v Markiševcih gospa Pereša, soproga pri nas rojenega in v M. Središču živečega gostilničarja. Gospodu sopro-

gu, ki je pri nas kot gostilničar bil precej priljubljen, naše sožalje!

Filevi. Z bliskovito naglico se je raznesla vest, da je nenadoma umrl komaj 30 letni Trajbarič. Po večerji je še dobro razpoložen legel k počitku, a ko se je po prvem spancu zbudil, je tožil, da mu je slabo, zato je prosil ženo za svečo. Žena, ki na te besede ni polagala tolike važnosti, je stopila k sosedovim, da bi zaradi sigurnosti koga poklicala. Toda ko se je vrnila, je na svoje veliko presenečenje našla moža že mrtvega. Rajnikov pogreb je bil 30. julija. Žalujoči soprogi s tremi otročki izrekamo naše sožalje!

Turnišče. Prejšnjo nedeljo se je zgodila pri nas manjša prometna nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala druge žrtve kot zdrobitev kolesa. Iz smeri Renkovci—Turnišče je na motornem kolesu privozil g. Klepec Joško ml., a njemu naproti je na kolesu pripeljala 12 letna Barica Polanšek. Pri Tivadarjevi trgovini sta trčila, kar je imelo za posledico, da se je kolo zlomilo in da sta se oba vozača precej ustrašila. Priporočljivo bi bilo, da bi vozniki skozi naselja vozili nekoliko počasneje in previdneje. — Nikakor ne dela časti in ponosa naši občini dejstvo, da se pretepi stalno ponavljajo. Čudno namreč zveni, ko človek vedno posluša isto pesem, da so tega in tega stepli in da se pri tem spozabljajo tudi taki, od katerih bi človek vse drugo pričakoval.

Kobilje. 1. avgusta je prišla na jugoslovansko-mažarsko mejo komisija, da ugotovi dejanski stan, kako je bil ponoči 25. julija obstreljen neki obmejni stražnik. Komisija je razpravljala ves dan, a rezultat ugotovitve je ostal tajen, ker je to pač vojaška zadeva. Govorijo pa čudne stvari, ker v takih primerih ljudje vedno kaj pristavijo.

Trnje. Pred dnevi se je pri nas smrtno ponesrečil Vuk Štefan, doma iz Trnja. Vozil je namreč gnoj in ko je pri mostu hotel stopiti na voz, mu je spodletelo ter tako nesrečno padel, da je z glavo zadel v sence, kar je bilo zanj usodno in je kmalu nato umrl.

Brat ubil z motiko brata. Vso Slov. Krajino je bridko zadel žalosten krvav dogodek, kateri se je zgodil v Gornji Lendavi. 15 letni Aleksander Györgyek je izmaknil svojemu 48 letnemu bratu in posestniku Francu 800 din, dva samokresa in vžigalnik. Ker je brat zvedel za tatvino, se je mlajši bal, da bi ga ne izročil orožnikom. Ko se

niso ničesar naučile številne najslabše izkušnje. Zatekal se je zopet in zopet na deželo, kjer si je poiskal sotrudnike in razpečevalce med najbolj neizkušenimi kmeti, obrtniki in mešetarji. Njegovim družbam so pripadale celo ženske, katere so znane kot najmanj zanesljive tovarišice pri tako tveganem podjetju, kakor je ponarejanje bankovcev.

V največji zagrizenosti in prežetosti od ponarejevalske strasti Rupnika ni oplašila ječa in ne neprestana zalezovanja orožnikov in nepredvidna brbljanja tovarišev.

Mojster ponarejevalske umetnosti se je oklepal stroke nepoboljšljivo.

Kakor je bil nespreten v izbiri družbe sopomagačev, tako mu je bila naklonjena usoda, kar tiče izvožanja sedežev ponarejevalnic in skrivališč pred orožniki in policijskimi agenti, kateri so ga parkrat prepodili iz varnih gnezd po blebetavosti drugih, a ga niso mogli zgrabiti.

Po vsakem posrečenem pobegu je domnevala zasledujoča oblast pretkanega lisjaka bogznaj kje na jugu naše države, kjer je laže zabrisati sled predpreganjajočo roko pravice, a se je skrival prefrigani

starec vsikdar prav v bližini kraja, iz katerega je moral pobegniti.

Čas skrivanja pred zasledovalci je uporabil v to, da si je izbral takoj drugo podeželsko zatočišče, katero je spremenil z novo denarno pomočjo lahkovernih kmetov v ponarejevalnico z najbolj modernimi ponarejevalskimi potrebščinami.

Ravno zaradi tega, ker ni nikoli bežal pred tirajočo ga oblastjo kam daleč in se je potuknil v kak še bolj skrit kot njemu dobro znane okolice, je vodil za nos leta in leta orožnike, kateri so z vso vnemo poizvedovali za njim in so ga iskali povsod, le po okolici skrivališča ne, iz katerega se je izmuznil v zadnjem trenutku.

Rupnik ni bil samo mojster nad mojstri kar zadeva potvarjanje, ampak se je znal izmikati ter skrivati, kakor bi ga bil izvežbal tudi v tej spretnosti čarodej egiptovskega kralja.

Taka je torej fotografija preizkušenega prefriganca Rupnika, ko sedi na zatožni klopi 21. marca 1927, in tudi pozneje po prestani kazni v mariborski kaznilnici in na novih potih v svobodi do zopetne končne slučajne izsleditve ter obsodbe.

(Dalje prihodnjik)

spore z različnimi vlada-mi. Pri tem je moral pretrpeti čisto občutne kazni. V 1025 letih svojega obstoja so bili 803 njegovi uredniki usmrčeni. — Torej časnikarski posel ni tako prijeten!

Slepar

Pariška policija je aretirala pustolovca z imenom Leon Bogat z otoka Guadelupe, ki se je v Ženevi izdajal za predstavnika abesinskega cesarja. Slepar si je bil v Parizu preskrbel diplomatski potni list in se vozil po mestu z ukradenim avtomobilom. V Parizu je skušal možakar priti v stik z inozemskimi diplomatskimi zastopniki, da bi iz tega izbil zase gmotne koristi.

je zvečer podal Franc k počitku na seno, je prišel za njim mlajši brat in je ubil spečega z motiko. Ubijalca, ki je strašno dejanje priznal, so izročili v zapore v Soboto z 20 letnim sosedovim sinom, o katerem trdi zločinec, da ga je nagovoril k uboju brata.

Slinavka in parkljevka

Od raznih strani prihajajo poročila, da se je ta živalska kužna bolezen zopet pojavila v Laškem in tudi v Prekmurju. Ker smo o tej nevarni bolezni obširno pisali v januarski številki »Kmečkega dela«, pripominjamo sedaj samo sledeče:

1. Kakor hitro se bolezen pojavi v kakem kraju, jo je treba takoj prijaviti pristojnemu živino-zdravniku, da odredi vse potrebno, da se bolezen ne širi naprej ter s tem spravlja v nesrečo še druge.

Velika prosvetna prireditel v Laškem

Laško noče zaostati za drugimi našimi mesti v razmahu katoliške narodne prosvete, zaradi tega priredi dne 21. avgusta prosvetni tabor s celodnevno veličastno prireditvijo. Začetek bo že na predvečer: ob 19 v nadžupnijski cerkvi pete litanije in govor g. dekana dr. Krulca ter zažiganje kresov v bližnji in daljni okolici. V nedeljo, 21. avgusta, ob 5 budnica, ob 6 v nadžupnijski cerkvi sv. maša z govorom g. dr. Hanželiča iz Celja. Ob 7 sprejem gostov na kolodvoru, ob 8.30 zbirališče vseh udeležencev za sprevod. Sprevod bo odkorakal po glavnih ulicah na Slomšekov trg, kjer bo 9.30 slovesna sv. maša in govor g. dr. Žagarja, stolnega kanonika iz Maribora. Po sv. maši bo katoliški prosvetni tabor,

2. Takoj, ko se pojavijo prvi znaki bolezni v hlevu, je dobro vse živali umetno okužiti. To storimo tako, da s krpo očistimo gobec obolelemu živinčetu, nato pa z isto krpo obrišemo gobec vseh ostalih živali, ki so v hlevu. S tem preprečimo širjenje bolezni do parkljev.

3. Živini dajmo žvečiti v kis (jesih) namočeno cunjco. Da žival cunje ne požre, cunjco privežemo na roge in jo večkrat premenjamo. Parklje izpirajmo s pomočjo trsne škropilke z galico. Hlev naj bo dobro prezračen, suh, krma mehka in lahko prebavljiva.

Ko bolezen poneha, je okužene hleve razkužiti z živim apnom, 5% apnenim beležem, še bolje pa z natrijevim lugom, katerega vzamemo na sto litrov vode 1 kg. Natrijev lug dobimo v vsaki trgovini.

Pri takem postopanju bomo bolezen omejili, rešili pa tudi svoje sosedé pred nevarnostjo okuženja.

na katerem bosta govorila g. dr. Stanko Žitko in urednik »Slovenca« g. Franc Terseglav iz Ljubljane.

Ob 15 bo telovadni nastop na telovadišču ob Savinji, na katerem bodo nastopili fantovski odseki in dekliski krožki celjskega, trboveljskega in laškega okrožja. Pri prostih vajah bo nastopilo nad 250 telovadcev in telovadkinj ter vzorna vrsta na orodju iz Celja. Na popoldanskem nastopu bosta govorila minister g. dr. Miha Krek in g. prof. Mirko Bitenc. Ves spored je tako pester in zanimiv, da se naj tabora gotovo udeleži vsak naš prijatelj od blizu in daleč. Doma naj ostanejo samo varuhi, drugi pa vsi na svidenje 21. avgusta v Laškem!

Društvene vesti

Naš dekliski dan!

Da: naš! Naš zato, ker se vsa slovenska dekleta zanimajo zanj, naš, ker ga bomo me same izgradile, ker smo odločna slovenska dekleta, naš pa tudi zato, ker se me, slovenska dekleta, čutimo eno, kadar gre za Boga, za vero in za plemenite ideje!

Tudi na Brezjah ni bilo med nami razlike! Sestra je ob sestri doživljala veličino vere in sklenila svojo veliko odločitev, da bo svoje čiste in mladostne dekliske sile posvetila svojemu domu in svojemu narodu!

Kar smo sklenile na Brezjah, hočemo me lavantinska dekleta še poglobiti s svojim izrazito verskim in res dekliskim praznikom dne 15. avgusta! Vabimo pa vse svoje slovenske sestre na ta naš dan, da jim na ta način pripravimo mnogo veselja v našem zelenem Mariboru, izven mestnega hrupa, na naši Betnavi, ki smo jo me že tako vzljubile!

Če še niste, naročite takoj pri župnem uradu ali na naslov »Zveza katoliških deklet, Betnava pri Mariboru« knjižico in znak za 6 din, ki vam daje pravico do prenočišča, čaja za zajtrk in vstopa k vsem prireditvam na Betnavi. Knjižica je polna lepe vsebine. Naročite jo in jo doma dobro prečitajte, pa boste šle na pot z velikim veseljem in pričakovanjem! Nobe, ki se ni prijavila, ne more računati na prenočišče na Betnavi!

Klič vas Betnava, kliče vas Maribor — še nikoli tako lep, kakor ob prazniku 20 letnice!

Učiteljice! Nekaj za vas! Duhovne vaje od 16. avgusta zjutraj do 19. avgusta zjutraj in nato tečaj Katoliške akcije za vas (za lavantin-

ske škofijo): od 19. avgusta zjutraj do 21. avgusta zjutraj. Vsa oskrba 120 din. Prijavite se na Betnavo!

*

Prihova. V nedeljo, 31. julija, je Prihova imela veliko slovesnost. Prosvetno društvo je obhajalo 30 letnico obstoja. Pred 30 leti je začel tu orati celino delavni kaplan rajni Anton Bukovšek, katerega mati se je še prav krepka udeležila naše proslave. Društvo se je skupno udeležilo rane sv. maše s svojim praporom, ki so ga držali fantje v krojih. G. župnik Kocijančič je imel primeren govor, članstvo pa je darovalo sv. obhajilo za rajne tovariše in za blagoslov v bodočem delu. Ob pol treh popoldne so bile slovesne večernice. Po večernicah so se jele shajati množice ljudstva na prostor pod veliko okrašeno uto. S svojim obiskom so nas počastili g. arhidijakon Tovornik, g. okrajni načelnik Baudek, g. župnik Bezjak iz Zreč in drugi. Skoraj polnoštevilno so se odzvala sosedna in daljna prosvetna društva, ki so s tem pokazala slogu v skupnem delu. Tu se je vršila slavnostna akademija s peštrnim sporedom. Društveni pevski zbor je lep zapel nekaj pesmi. Sledili sta deklamaciji fanta in dekleta, proste vaje fantov ob spremljavi konjiške društvene godbe, simbolične vaje deklet in deklic, govor g. Jak. Štefančiča, ki nas je v izbranih besedah podrobno seznanil z društvenim delom skozi 30 letno dobo. G. Jože Humar, odvetnik iz Slov. Konjic, pa nas je s svojo prepričevalno besedo znova podžgal za naša prosvetna načela. Nato je sledila sodobno zajeta Finžgarjeva igra »Nova zapoved«, ki jo je članstvo predvajalo v splošno odobravanje. Po akademiji pa je

bil družabni večer, ki je prinesel veselo razpoloženje med udeležence. Vsi so odhajali z nasmejanim obrazom, zagotavljajoč, da še pridejo na ta prijazni griček Matere božje, med te strumno organizirane Prihoveljane.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Naši otroci imajo vsak teden sv. mašo in vaje za petje pri sv. maši. Redno so hodili k vajah skozi vse počitnice in prejšnjo soboto so že sodelovali pri sv. maši. Pri pevskih vajah je požrtvovalno pomagala gospa šolskega upravitelja, za kar ji gre zahvala. Prihodnji teden gredo mali pevci na izlet. — Farna knjižnica, ki že nekaj let ni poslovala, bo sedaj zopet začela izposojati knjige. Kdor ima še kako knjigo doma, naj jo vrne, da bomo lahko knjižnico uredili. Na jesen in zimo, ko bo več časa, bo marsikdo rad segel po dobri knjigi.

*

Določila za podeljevanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov

»Službeni list« kr. banske uprave za dravsko banovino z dne 3. avgusta 1938 prinaša uredbo o podeljevanju brezobrestnega posojila za obnovo vinogradov. Po tej uredbi dobe posojila za obnovo opešanih vinogradov v izrazito vinorodnih legah le vinogradniki, ki bodo vinograde obnovili strogo po navodilih strokovnjakov in ki nudijo za varnost posojila zadostno zemljiško-knjižno jamstvo in ki ne morejo obnoviti vinograda iz lastnih sredstev. Brezobrestno posojilo se bo dajalo za obnovo najmanj četrte hektara (pol orala) in največ do 1 ha (dva orala) vinograda. Posojilo se da do največ 80 par za en kvadr. meter vinograda, in sicer v trsnih cepljenkah, ki jih dobavi po banski upravi določena trsnica. Le izjemoma se bo posojilo izplačalo v denarju. Vinograd do 35 arov se mora obnoviti v enem letu, do 70 arov v dveh letih, do 1 ha (100 arov) pa v treh letih od dneva, ko se posojilo dovoli. Posojilo se mora vrniti v petih letnih enakih obrokih. Prvi letni obrok zapade po šestem letu, ko je bilo posojilo izplačano. Če pa vinogradnik uporabi posojilo v druge namene ali če ne obnovi vinograda po navodilih, mora posojilo takoj vrniti v celoti. Kdor prosi za brezobrestno posojilo, mora prošnjo predložiti kr. banski upravi potem okrajnega načelstva najkasneje do 1. oktobra vsakega leta. V prošnji, kolkovani z banovinskim kolkom za 10 din, mora biti navedeno ime, priimek in bivališče prosilca; dalje obseg vinograda, ki se obnovi, parcelna številka, katastrska občina in ime gorice ter vsota zaprosenega posojila. Prošnji je priložiti izpisek iz posestnega lista in zemljiškooknjižni izveček za vse posestvo; dalje izjavo županstva o družinskih in premoženjskih razmerah prosilca ter da ne more obnoviti vinograda iz lastnih sredstev; nadalje pismeno obvezo prosilca, da bo obnovo izvršil točno po navodilih strokovnjaka.

Vknjižba in izbris posojila se izvršita na stroške prosilca. Ko je posojilo vrnjeno, izda kr. banska uprava dolžniku izbrisno pobotnico.

Pri korpulentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katera se uporablja brez posebne dijetne. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.)

Vestnik Zveze bojevnikov

Tovariši bojevniki! Borili smo se dolga leta za rod in dom. Pomagali ste ustvariti skupno domovino, ljubljeno Jugoslavijo, z neizmernim trpljenjem. Mnogi so žrtvovali za to kri in življenje. 20 letnico Jugoslavije z veseljem obhaja ves narod in vsa država. Narodna zavest in bojevniški ponos vas torej kliče, da kot bivši bojevniki pridete polnoštevilno na manifestacijsko zborovanje, ki bo 14. avgusta v Mariboru.

Mnogi bojevniki ste včlanjeni v drugih organizacijah in boste manifestirali za narodno svobodo v njihovih vrstah; oni pa, ki niste organizirani drugod, pridite z bojevniškim znakom in se zberite na mestu, ki ga vam bo odkazal prireditveni odbor v Mariboru!

Naši rajni

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V Apačah je umrl vrl krščanski kmet Franc Javornik, ki je bil že 26 let vdovec ter je dosegel 70 let. Svetila blagemu možu večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Spuhlja pri Ptuj. Po dolgi in mučni bolezni je 27. julija mirno v Gospodu zaspal Lovrenc Vidovič, star 73 let. Rajni je bil pravi mož katoliškega značaja, kar je tudi povsod pokazal. Bil

Dopisi

Stari trg pri Slovenjgradcu. V nedeljo, 21. avgusta bo velik delavski tabor na »Gradu« nad Slovenjgradcem, katerega priredi ZZD za slovenjgraški okraj, s sledečim sporedom: Ob 10 bo sv. maša v cerkvi na »Gradu«, po sv. maši javno zborovanje pred cerkvijo, na katerem nastopi več govornikov; glavni govornik pride iz Ljubljane. Vabljeni so vse organizacije ZZD iz Savinjske, šaleške, mislinjske in mežiške doline, da se tabora udeležijo polnoštevilno. Tabor naj bo močna manifestacija za probudo slovenskega katoliškega delavstva!

Sv. Marija v Pušcavi. Dne 15. in 21. avgusta praznujemo dva velika romarska shoda. Pobožnost pričnemo že prejšnji dan ob treh popoldne s spovedovanjem. Spovedovalo bo več gg. spovednikov do devetih zvečer. Ob osmih zvečer bo pridiga in pete litanije z blagoslovom. Pri obeh shodih bo cerkev odprta vso noč. Prejšnja leta je bila težava z razsvetljavo, letos bo pa gorela



Chamberlain, angleški ministrski predsednik, se trudi za spravo med Českoslovaško in sudetskimi Nemci.

je eden izmed onih, ki so ustanovili Prosvetno društvo. Kot dolgoletni odbornik je za društvo storil mnogo dobrega, bodisi z delom, bodisi z nasveti. Kako so ga ljudje spoštovali, je pokazal velik pogreb. Ob grobu so se poslovili od njega trije govorniki, pevci pa so mu zapeli žalostinko. — Dragi Lovrenc, počivaj v miru in uživaj pri Bogu vso srečo in veselje, a obenem prosi Boga, da nam da čim več takih prosvetnih delavcev kot si bil Ti! — Vsej družini in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. Turobni glas zvonov je šel do hiše žalosti, kjer je na mrtvaškem odru ležalo truplo blagega krščanskega moža, člana Apostolstva mož, Antona Lesjak. Pokojnik je dočkal 66 let. Bil je dober in varčen gospodar. Nikdar ni pozabil na svoje verske dolžnosti, vsako prvo nedeljo v mesecu je redno prejemal sv. zakramente. V petek, 22. julija, je mirno v Gospodu zaspal. Kako je bil spoštovan, je pričal njegov pogreb. Od rajnega se je v prisrčnih besedah poslovil g. kaplan, pevci pa so zapeli žalostinke. Počivaj v miru, dragi Anton! — Preostanim naše sožalje!

Zg. Pobreže v Savinjski dolini. Materi zemlji smo izročili truplo Franca Žunter, po domače Dobrova. Rajni je bil zgleden krščanski mož, velik dobrotnik revežev in dolgoletni naročnik »Slov. gospodarja«. Ob odprtem grobu se je poslovil od blagopokojnega domači g. župnik. Dragi Francee, počivaj v miru — domačim pa naše sožalje!

električna luč, ki jo prav te dni napeljujemo. 15. in 21. avgusta pa pričnemo s spovedovanjem ob štirih, ob petih prva sv. maša, ob šestih pridiga, nato peta sv. maša z blagoslovom. Ob osmih tiha sv. maša, ob desetih pridiga in peta sv. maša. Pri obeh sv. mašah bo tudi darovanje za poravnavo cerkvenega dolga, ki ga je še precej. Spo-



Naš voditelj dr. Anton Korošec na dekliškem taboru na Brezjah.

vedovanje in obhajanje traja do opoldne. Romarji, prisrčno vabljeni!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. V nedeljo, 21. avgusta, ko obhajamo žegnansko nedeljo, se vrši celodnevna prireditev. Ker je prireditev v sredini Slovenskih goric, se je bomo vsi prav radi udeležili. Vabljeni so vsa bratska društva, fantovski odseki in dekliški krožki iz vseh Slovenskih goric, Dravskega polja in tudi iz drugih krajev Slovenije! Čisti dobiček prireditve je namenjen za gradbo novega Farnega doma. Delo za novi dom lepo napreduje. Prva partija opeke bo ta teden zaključena. Vsak dan pričakujemo od banovine načrt, da lahko izvršimo tudi tesarska dela. Župljani, posebno gospodinje s hrano, fantje z delom, vsi požrtvovalno pomagajo. — Na svidenje dne 21. avgusta!

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. Praznik Marijinega vnebovzeta bomo letos v naši romarski cerkvi tako-le praznovali: V nedeljo, 14. avgusta bo ob pol šestih zvečer pridiga, slovesne večernice, v mraku rimska procesija z lučicami, na praznik sam bo rana in pozna služba božja, sveče maše pa tudi ob 5 in ob 9. Romarji iz Slov. goric, iz Prekmurja in iz Mežimurja, na veselo svidenje! — Na osmino praznika, v ponedeljek, 22. avgusta, bo tukaj shod Marijinih vrtcev lenarške dekanije. Ob 10 bo pridiga in sv. maša, po službi božji na prostem pri cerkvi igre, deklamacije in petje otrok, ob 14 v župnijski cerkvi večernice in odhod. Otroci, veselo bo na hribčku Sv. Treh Kraljev in v dolini benediški, zato pridite vsi! — Slovesnost 350 letnice posvetitve tukajšnje veličastne hiše božje bomo obhajali v nedeljo, 23. oktobra, kar najlepše z mnogovrstnim sporedom, ki ga bomo še objavili. — Nova maša g. Alojzija Breznika v nedeljo, 31. julija, ob navzočnosti 12 gg. duhovnikov je zbrala toliko ljudi, da je bila velika cerkev premajhna. Ganljiva slovesnost nam bo ostala nepozabna.

Sv. Miklavž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 31. julija, je priredilo Prosvetno društvo prav dobro uspelo kmetijsko predavanje. Predaval je o umni svinjereji ter o parkljevki in slinavki okrajni kmetijski referent g. Zupanc, o splošnem poljedelstvu pa profesor vinarske in sadjarske šole g. Siftar. Prostore v ljudski šoli so napolnili sami gospodarji in gospodinje, ki so pazljivo sledili izvajanjem gg. govornikov. H koncu se je predsednik Drofenik zahvalil gg. govornikom za njuno požrtvovalnost in lepe poučne besede, navzoče poslušalce pa je pozval, naj v lastnem interesu uporabljajo nauke gg. predavateljev pri svojem gospodarstvu.

Apače. Danes pa o samih nesrečah. Dne 3. avgusta so se v Mariboru vršili šoferski izpiti, ki ga je naredil tudi naš zdravnik dr. Hötzl. Po izpitu je zastopnik tvrdke, pri kateri je zdravnik



Bolgarsk kralj Boris bo slavil 3. oktobra dvajsetletnico vladanja.

kupil svoj avto, šofiral avto g. zdravnika, v njem pa sta sedela dr. Hötzl in trgovec Kovač. Avto g. zdravnika je imel v Košakih nezgodo. Pri tej nesreči je dobil hude poškodbe trgovec, lažje pa zdravnik in šofer. G. zdravniku je bilo rebro nekoliko poškodovano. — Tri dni nato pa se je zgodila nesreča v Lutvercih blizu kapelice. 21 letni Steyer Anton iz Črncev se je peljal na kolesu, ko je naproti privozil nekdo iz Gornje Radgone na motorju. Ker eden izmed obeh ni vozil na pravi, desni strani ceste, je prišlo do trčenja. Steyer je dobil hude poškodbe v prsih in polomljeni sta bili obe nogi. Odpeljali so ga v bolnišnico v Radkersburg.

Ljutomer. Kmečka zveza vabi vse udeležence, ki so dosedanje poučne tečaje obiskovali, pa tudi druge, ki se zanimajo za to, da se udeležijo v nedeljo, 21. avgusta, sadnega ogleda iz Ljutomer po Gresovšaku in Ilovcu, drugi dan pa dopoldne pouka v Katoliškem domu, popoldne pa praktičnega dela v trsnici in sortiranju ter vkladanju sadja.

Makole. Dne 5. avgusta je obiskalo našo župnijo neurje z nevihto in točo. Toča nas je obiskala sedaj že tretjič in napravila v vinogradih do 75% škode. Najlepše lege vinogradov so uničene. Že spomladanski mrz je napravil bolj nizkim legam udarno škodo. Vremenske nezgode, bano-vinska in občinska trošarina so zadale letos malkolkim posestnikom vinogradov hud udarec. Že itak mal vinski pridelek, ki se nam letos obeta, pa še druge nevšečnosti, ki so nam onemogočile tudi vsako zamenjavo vina za žito s kmeti s Ptujkega polja, kakor je to bilo že od nekdaj običajno, vse to nas navdaja s slabo voljo.

Orneče. Prostovoljna gasilska četa v Ornečah pri Dravogradu priredi 15. avgusta veliko tombolo s krasnimi dobitki. Pričetek ob 15. Po tomboli bo prosta zabava na prostem.

Šmartno na Pohorju. Dne 21. avgusta ob 15 priredi gasilska četa tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za dograditev prepotrebnega novega gasilskega doma. Dobitki bodo lepi in številni. Vabljeni so od blizu in daleč vsi, posebno pa tisti, ki so hočejo ogledati krasno okolico šmarskega Pohorja!

Šmartno na Pohorju. Občinski odbor je na seji 31. julija izvolil za častna občana g. notranjega ministra dr. Antona Korošca in g. bana dr. M. Natlačena. — Po večletnem prizadevanju občine Šmartno je sedanji občinski odbor uspel pri merodajnih faktorjih, da so uvideli potrebo, da



Najmanjšo kravo poseda posestvo Pullox Hill na Angleškem.

se mora nastaniti v Šmartnem na Pohorju stalna orožniška postaja. Dolgoletna želja se nam je 22. julija uresničila ter je bila s tem dnevom nastanjena tričlanska stalna patrulja.

Laporje. Dne 5. avgusta zvečer je razsajala okrog nas strašna nevihta, medtem ko v Slov. Bistrici niti dežja ni bilo veliko. Udarjala je strela in lilo je kot iz škafa. Strela je udarila v hišo Korošec Karla na Videžu in onesvestila tri domače, katere so komaj z umetnim dihanjem spravili k zavesti. Sin Štefan je bil najbolj prizadet, ker je bil ravno pri vodi ter se umival. Gospodar je šel iz hleva ter ga je vrglo po tleh, drugi so bili v kuhinji. Strela je udarila v hišo, nato šla skozi kuhinjo ven ter zelo poškodovala poslopje. Sreča v nesreči je bila, da strela ni vžgala. Isti večer je udarila strela v leseni križ pri Štefanu Rak na Križnem vrhu, kateri stoji tik pred hišo, ter ga je zelo poškodovala. Prejšnji teden je udarilo v Lipo pri hiši Javernik Simona. Strela je šla skozi hišo, k sreči pa ni nikomur storila nič hudega. Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod! — Letina letos lepo kaže. Bog nas varuj toče! — Na proslavo 20 letnice Jugoslavije v Mariboru se je priglasilo iz naše župnije okrog sto ljudi. Bog daj lepo vreme!

Sv. Andraž pri Velenju. Občinski odbor je v svoji seji dne 31. julija imenoval za častnega ob-

čana g. dr. Antona Korošca, ministra notranjih zadev.

Solčava. V četrtek, 28. julija, ob 18 se je zgodila huda nesreča na Covnikovi planini pri Sv. Duhu. Med kratko nevihto je udarila strela v visoko smreko na planini, v neposredni bližini obmejne stražnice pri nemški meji. Pod smreko so vedrila goveda, od katerih je ubila strela 11 glav: pet volov in šest dvehletnih živali. Eden od stražarjev je obvestil prizadete posestnike, ki so takoj prihiteli, toda s stresanjem in obračanjem niso mogli obuditi nobene živali. Zaklali in odrli so živino. Nekaj mesa, kar ga je bilo še dobrega, so nasolili. Najbolj je prizadet posestnik Žibert, ki je ob štiri vole in tri junce, Suhadolnik (po domače Covnik) je izgubil tri živali, dočim je bil en vol last Lovra Šolerja. Skupna škoda znaša nad 17 tisoč dinarjev, prizadeti pa bodo dobili za kože in nekaj malega mesa, ki so ga mogli oddati, kakih 3000 do 4000 din.

Mozirje. Med drugimi pregledi odbrane živine, ki jih letos prireja kr. banska uprava v raznih krajih Slovenije, bo posebno zanimiva razstava v Mozirju, kjer deluje najstarejša živinorejska selekcijska zadruga na izboljšanje domačegrudnega slovenskega belega goveda ali marjadvorcev, kakor to pasmo tudi imenujemo. Mozirje je lep trg v gornji Savinjski dolini, kamor se pride s poštanim avtobusom z železniške postaje Šmartno ob Paki ali z avtobusom mesta Celja neposredno iz Celja. Razstavljenih bo 49 izbranih živali, med njimi dva plemenjaka, 34 krav in 13 glav mladine. Nekaj živali bo tudi na prodaj za ljubitelje dobrih plemenskih živali. Za prireditve se je nabralo blizu 10.000 din iz raznih javnih virov. Največji prispevek, 5000 din, pa je izposloval narodni poslanec g. Rudolf Pevec od »Prizada« v Beogradu. Vsi resni rejci bele živine so vabljeni na to razstavo, ki bo v soboto, dne 27. avgusta.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Za občino smo se oglasili. Dozdaj se je zdelo, da je to vprašanje že rešeno, da so se ljudje z dejstvom, da morajo od Marije hoditi k Sv. Janezu, že izmirili. Na poziv pa se je prebudilo zopet teženje ljudstva, ki zahteva farno občino v Koprivnici in tisti, ki imajo korist od tega, da je občina na Pokleku, so se tudi že oglasili, in sicer v »Domovini«. Jih že razumemo, da so se tja zatekli, kjer ljudska volja ne najde mesta, ampak le želje politikov, ki z javnimi ustanovami kujejo sebi kapital. Mi smo izrazili zahtevo, ki nam jo narekuje zdrava pamet in ljudska volja. Koprivničani smo pastorki. Prosili bi zagovornike sedeža občine na Pokleku,



Ameriška učenjaka in strokovnjaka Parsons in Forman hočeta doseči z raketo višinski rekord.



V prestolnem mestu Ajacio na otoku Korzika bodo odkrili 15. avgusta spomenik Napoleonu I., velikemu francoskemu cesarju, kateri se je rodil na Korziki.



Ruska vojaška straža na spornem ozemlju med sovjetsko Rusijo in Mandžurijo.

naj pridejo gledat malo naše občinske ceste. To bi bilo zelo poučno potovanje za sedanji občinski odbor. Takole na jesen, če bo malo bolj deževno, naj pridejo in se peljejo proti Kladju. Ne moremo jim zagotoviti, da bodo prišli brez posebne pomoči domov. Ceste nam popravite, saj je to dolžnost občine, da skrbi za občinske ceste, ali ne? Zadnje nedeljo so se gospodarji popoldne nekje zbrali pod lipo in modrovali in do sklepa so prišli, da Koprivničani še niso nikdar hodili po tako slabih potih kakor sedaj, ko uživajo dobrote gospodov na Pokleku, kakor jih našteva »Domovina«. In v resnici — občinske ceste so tako slabe, da je stalno nevarno po njih že hoditi, kaj šele voziti. In glejte, kaj so povedali gospodarji! Nekdo je šel na občino in rekel, naj ceste v Koprivnici popravijo. In kaj so mu odgovorili? Popravite si jih sami! Tako so rekli in so se najbrž zraven smejali, češ, kaj nam pa morete! Može, ki so v nedeljo govorili pod lipo, so bili nekateri tudi iz Gorjan doma. Če še Gorjanci niso zadovoljni s Poklekom, kako naj bi bili mi Koprivničani, ki smo še bolj daleč od občinskega sedeža! Zato pa ne bomo nehali zahtevati in prositi, da dobimo nazaj občino v Koprivnico, ki bo za nas skrbela in nam popravljala pota. Nekdo drugi se je tudi oglašil in bi rad imel občino na Velikem Kamnu. Ljudi bo treba vprašati, gospod! Po volji enega se pač občina uredila ne bo, ker je občina zadeva vseh.

Rajhenburg. Za 80 letnico čudežnih lurških dogodkov se pripravlja veliko narodno romanje Slovencev k Mariji Lurški v Rajhenburg — slovenski Lurd. Angelsko nedeljo, 4. septembra, bodo v proslavo dobrotljive lurške Gospe velike romarske svečanosti v lurški baziliki v Rajhenburgu, ki se bodo začele že v soboto popoldne po prihodu posebnih romarskih vlakov. Posebni vlak iz Ljubljane je zagotovljen, dočim bo vodstvo najelo tudi iz drugih središč posebne vlake, če se prihlasi zadostno število romarjev. Po romarskih svečanostih bo v nedeljo skupni izlet v Zagreb. Kdor je bil zadnja leta med rajhenburškimi romarji, ve, kako lepo in prijetno je pri lurški Gospi v slovenskem Lurdu, pri ljubeznivih očelih trapistih in na izletu v Zagrebu. Slovenci smo narod Marijin in zlasti lurška Gospa je med nami čaščena. Saj menda ni najti slovenske hiše, ki bi ne imela vsaj majhnega kipca ali podobe lurške Marije. Vse premalo pa se zavedamo pomena največjega slovenskega svetišča lurške Marije, prekrasne bazilike v Rajhenburgu, ki nam je neka-ka zamena, nadomestilo za daljni francoski Lurd, kamor more le malokdo od Slovencev poromati. Naj bi letos ob 80 letnici čudovitih lurških dogodkov ne bilo nobene župnije, nobenega kraja v Sloveniji, ki bi ne poslal vsaj enega romarja na lurške slavnosti v Rajhenburg — slovenski Lurd! Vodstvo priprav za to romanje ima tudi letos »Družina božjega sveta« v Ljubljani, Sv. Petra nasip 17, ki pošlje vsakomur potrebna navodila brezplačno. Priglasite se lahko po dopisnici. Dne 25. avgusta je zadnji dan prijave in plačila in ta dan se bo odločilo, koliko posebnih vlakov bo vozilo in od kod. Kdor je torej namenjen na lurške slavnosti v slovenskem Lurdu, naj se prihlasi čim prej. Tudi gg. duhovniki bodo gotovo rade volje šli v tem oziru namorjem na roko.

Sromlje pri Brežicah. Občinski odbor je v nedeljo, 31. julija, v slavnostni seji izvolil voditelja slovenskega naroda g. notranjega ministra dr. Antona Korošca, g. ministra dr. Miho Kreka in g. bana dr. Marka Natlačena za častne občane občine Sromlje.

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Proslava 20letnice Jugoslavije v Mariboru

V Maribor!

Prihodnjo nedeljo pojdite v Maribor! Posebno vabimo vse okoličane Maribora, da pridete v kar največjem številu! Maribor bo imel toliko gostov iz vse Slovenije, da je prav, ako jih Mariborčani in okoličani dostojno pozdravijo!

Sobota, 13. avgusta

Zvečer ob osmih bo baklada v mestu. Vsi, ki bodo zvečer že v mestu, se naj udeležijo baklade. Zbirališča za organizacije so določena. Pridružite se skupini v Strossmayerjevi ulici med Koroščevo in Kamniško. Ob devetih zvečer bodo kresovi na meji.

Nedelja, 14. avgusta

Dohod v Maribor

Vsi, ki se vozite s svojimi vozovi ali s kolesi, pridite vsaj do pol osmih v Maribor, ker bo pozneje v mestu promet ustavljen zaradi spreveda. Kolesarji ne gredo s kolesi v spreved, prav pa je, ako imajo kolesa okrašena. Kolesa shranite, da se boste prosto gibali.

Pojdite na zbirališča!

Od pol osmih do pol devetih bo zbiranje udeležencev spreveda. Majstrovi borci se zberejo v Tomšičevem ulici na južni strani, to je od glavnega kolodvora naprej. Gasilci v Ciril Metodovi ulici, župani in občinski odborniki pred okrajnim načelstvom do Majstrove ulice, slovenski fantje in dekliški krožki v Aškerčevi ulici, narodne noše v Prešernovi ulici, kmečke skupine v Koroščevi ulici. Kmečka konjenica na koncu Koroščeve ulice pri Ljudskem vrtu.

Pridite pravečasno na zbirališče, ker sicer ovirate spreved! Taborjani in udeleženci, ki se ne bodo udeležili spreveda, se naj razvrstijo tako-le: Taborjani iz Slovenskih gor in Prekmurja naj gredo na drugo stran Drave in se naj postavijo na obeh straneh Frankopanske ulice v drevoredu. Udeleženci iz Dravske doline pa na isti cesti od Jezdarske ulice do trga kralja Petra. Taborjani iz krajev železnice od Zidanega mosta do Maribora pa na Glavnem trgu. Taborjani s Kranjskega in drugod na Aleksandrovi cesti. Lahko pa seveda greste že tudi naprej na taborišče, kjer bo mogoče razen na prostoru, ki je pripravljen za spreved, že prej dobiti mesto. Vhod na taborišče bo za spreved pri glavnem vhodu v vojašnico, za ostale udeležence pa bo poseben vhod kakih 100 m proti jugu. Pokorite se rediteljem, ker je samo tako mogoče vzdrževati red!

Kmečka skupina na proslavi

Naš napis: »Slovenec, tvoja zemlja je zdrava«, bo postavljen na Koroščevo cesti pri gozdarski šoli. Od tu se po Koroščevo cesti v smeri proti Kamnici razvrsti sledeči spreved: Za napisom skupina absolventov z znaki. V ta namen naj vsi člani ZAKS pridejo polnoštevilno v Maribor, kjer se naj brez nadaljnega postavijo takoj za napisom. Za to skupino pride voz: Fantje na vasi. Sledi napis »Pomlad« s skupino na štirih vozovih, potem »Poletje« prav tako s štirimi vozovi, »Jesen« s petimi vozovi in »Zima« s šestimi vozovi. Zaključek skupin tvorijo prleški svatje na osmih vozovih. Za svati se naj v šesterostopi razporede vsi ostali kmečki ljudje, kot člani KZ z znaki in drugi. Konec tvorijo kmečki konjeniki.

Ko bo kmečki spreved po gornjem redu urejen, bomo krenili s svojim glavnim napisom ob parku po Ciril-Methodovi ulici v Tomšičevo ulico, iz te na Aleksandrovo cesto in naprej. Pred vojašnico kralja Petra I. na vogalu Frankopanske in Pohorske ulice krenejo vsi vozovi v Pohorsko

ulico ter se postavijo v stranske ulice, ki so obseščene. Vozniki morajo voditi konje za uzdo. Naš spreved bodo urejevali reditelji, člani okrožja ZAKS Maribor.

Po taboru imajo vsi absolventje in tudi drugi udeleženci kmečke skupine skupno kosilo pri Gambrinu, na vrtu.

Med peto in šesto popoldne pa imamo pri vojašnici kralja Petra I. prleško gostovanje, na katero ste vabljeni vsi kmečki ljudje. Videli bomo, kakšno sneho nam bodo Prleki pripeljali.

Spored slavnostnega spreveda

Ob pol devetih začne spreved Na zbirališče pridejo in se uvrstijo v spreved sledeče skupine in organizacije po sledečem vrstnem redu:

1. Jezdec v narodni noši z veliko državno zastavo v spremstvu dveh jezdecov v narodni noši.
2. Fanfara narodnih noš na konjih.
3. Dobrovoljci, Majstrovi borci, Legija koroških borcev, Legija prekmurskih borcev.
4. Pevci z zastavami pevskih društev.
5. Vojska.
6. Sokolska fanfara, sokolska konjenica, sokolski prapori, sokolske čete.
7. Gasilci po župah z zastavami.
8. Župani in občinski odborniki.
9. Javni nameščenci.
10. Fantovski odseki in dekliški krožki z zastavami.
11. Društvene zastave, ki niso drugače razporejene.
12. Narodne noše.
13. Splošne alegorične skupine.
14. Obrtniško-trgovsko-industrijska skupina z alegoričnimi slikami.
15. Delavska skupina z alegoričnimi slikami.
16. Kmečke alegorične skupine, člani kmečkih društev in organizacij, Kmečka zveza, Zveza kmečkih fantov in deklet in drugi.
17. Kmečki konjeniki.

Naročene godbe bodo razporejene po navodilih glavnega reditelja, osale godbe bodo mogle iti s svojimi skupinami le, če bodo prilike dopuščale, sicer se pa morajo podvreči navodilom glavnega reditelja.

Taborjani in vsi oni, ki nameravajo priti v spreved, se morejo udeležiti spreveda le v navedenih skupinah, posamezna društva ali organizacije kakor tudi skupine iz posameznih krajev, občin ali župnij ne bodo mogle biti uvrščene v celoti v spreved, razen če bodo njihovi člani prišli v gori navedene skupine.

V sprevedu se ne smejo nositi nikakršni napisi, ki jih ni odobril mariborski pripravljalni odbor, tudi ne napisi raznih društev ali krajev. V sprevedu se dalje razen oblastveno dovoljenih društev in državnih zastav ne smejo nositi nikakršne zastave ali trakovi. Ako bi alegorične skupine potrebovale kakšne druge zastave, jih mora odobriti mariborski pripravljalni odbor.

Ker je prireditelj splošno državna, sodelujejo vse organizacije v sprevedu. Prepričani smo, da se bodo vsi udeleženci zavedali, da manifestiramo za kralja in državo in da zato ne bo niti enega, ki bi katerega koli soudeleženca žalil. Med sprevedom tisti, ki ste v sprevedu, pa tudi tisti, ki ste ob strani, glasno pozdravljajte udeležence!

Potek tabora

Ob 10.45 tiha sv. maša, ki jo bo daroval prevzvišeni g. knezoškof dr. Tomažič. Med sv. mašo kratek cerkveni nagovor. Pri sv. maši ljudsko petje. Po sv. maši zahvalna pesem.

Tabor ob 11.30 otvori mestni župan dr. Alojzij Juvan. Ipavčeva župa zapeje Adamičovo »Molitev«. Pozdrav kralju in kraljevskemu domu (dr. Juvan). Državna himna. Pozdrav knezu namestniku Pavlu in kraljevima namestnikoma (dr. Juvan). Pozdravi predsedniku vlade dr. Stojadinoviču, dr. Spahu, častnemu predsedniku dr. Korošcu, častnemu odboru in drugim odličnikom (dr. Juvan). Govor častnega predsednika dr. An-

tona Korošca. Pozdravni nagevor dobrovoljcev (Viktor Grčar). Pozdravni nagovor Majstrovih in drugih borcev (dr. Dolar). Pozdravni nagovor zastopnika Kmetijske zbornice (Martin Steblovnik). Pozdravni nagovor zastopnika TOI zbornice (Jelačin). Pozdravni nagovor Delavske zbornice (Petejan). Pozdravni nagovor zastopnika slovenskega razumnštva (prof. dr. Sušnik). Ipavčeva župa in vsi navzoči zapoje »Hej Slovani!« Razhod po taboru se izvrši po navodilih rediteljev.

Popoldanski program: Ob 15 igranje godb, ob 16 petje »Pevske zveze« in drugih zborov, ob 17 prileška gostija in drugi narodni običaji, ob 18 žrebanje spominskih nagradnih dobitkov, ob 20 velik ognjemet.

Prehrana

Prinesite si hrano s seboj, kar je najbolj sigurno; piti se bo že dobilo. Dobila se bo tudi hrana; cene so strogo določene in vsako izrabljanje izključeno.

Potrdila o udeležbi tabora

Potrdila o udeležbi na taboru potrebujejo vsi, ki se poslužujejo četrtinske vožnje. Ti morajo dobiti v Mariboru najprej potrdilo na knjižico in na železniško legitimacijo, da so bili na taboru, nato pa še pred odhodom na postaji žig mariborske postaje na železniško legitimacijo. Ta potrdila si oskrbite najprej! Žigosali bomo na sledečih mestih: na obeh postajah, na Glavnem trgu, na Trgu svobode pri »Putniku«, na taborišču na več krajih, na Mariborskem tednu.

Žrebanje dobitkov

V vsaki knjižici imate poseben kupon, ki vam daje pravico do žrebanja za razne spominske dobitke, ki so jih darovale posamezne tvrdke za udeležence tabora. Dobitki so zelo lepi in dragoceni. Izpišite že doma svoje ime na kupon, katerega dajte na taborišču v pripravljene žare.

Reševalna služba

Za vsak primer kake slabosti ali nezgode je organizirana reševalna služba, in sicer: na obeh postajah, na Glavnem trgu, na Mariborskem tednu in na taborišču. V nujnem primeru kličite telefonsko številko 22-24 ali 23-36.

»Pevska zveza«

Popoldne nastopi »Pevska zveza«. Skupna vaja mešanih zborov »Pevske zveze« bo v nedeljo, 14. avgusta, ob 7.45 na vrtu dijaškega semenišča, Korošceva 12. Pridite vsi in točno!

Prosvetna društva

Zastave prosvetnih društev gredo na čelu narodnih noš. Zbirališče je Prešernova ulica. Društva, ki so poslala svoje zastave na prosvetno razstavo, dobijo za spreved svoje zastave v pisarni Prosvetne zveze, Aleksandrova 6. Oglasijo naj se ondi v nedeljo od sedmih naprej.

Vozite se s posebnimi vlaki!

Da smo mogli omogočiti vsem udeležbo na taboru tako, da se pripeljejo zjutraj in odpeljejo zvečer, smo vpeljali celo vrsto posebnih vlakov, ki vozijo takole v Maribor:

Iz Kamnika dne 13. avgusta ob 21.20, prihod v Ljubljano ob 22.40, prihod v Maribor 14. avgusta ob 1.45. — S tem vlakom potujejo iz Ljubljane tudi Dolenjci in Notranjci.

Z Jesenic dne 13. avgusta ob 21.00, prihod v Ljubljano ob 23.00, prihod v Maribor 14. avgusta ob 1.55.

Iz Trbovelj 14. avgusta ob 3.30, iz Hrastnika ob 3.38; prihod v Maribor ob 5.36.

Iz Celja 14. avgusta ob 4.30; prihod v Maribor ob 5.46.

Iz Šoštanja 14. avgusta ob 3.40, Šmartno ob Paki 3.59, Polzela, Braslovče 4.08, Sv. Peter v Savinjski dolini 4.15, Zalec 4.23, Petrovče 4.27, Celje 4.48; prihod v Maribor ob 6.20.

Iz Zreč 14. avgusta ob 3.55, iz Slov. Konjic ob 4.18. — Razen tega vozi še redni potniški vlak št. 8231, ki odhaja iz Slov. Konjic ob 4.58 in prihaja v Poljčane ob 5.45. Iz Poljčan 14. avgusta ob 5.50, iz Slov. Bistrice ob 6.09; prihod v Maribor ob 6.28.

Iz Brezic 14. avgusta ob 3.40, Videm-Krško 3.50, Rajhenburg 3.56, Blanca 4.03, Sevnica 4.12, Radeče 4.30, Rimske toplice 4.57, Laško 5.07, Storo 5.25, Sv. Jurij 5.32; prihod v Maribor ob 6.38.

Iz Rogatca 14. avgusta ob 4.40, Rogaska Slatina 4.53, Kostričnica-Podplat 5.07, Mestinje 5.11, Šmarje pri Jelšah 5.27, Št. Vid pri Grobelnem 5.40, Grobelno 5.56, Ponikva 6.03; prihod v Maribor ob 6.56.

Iz Ljubljane 14. avgusta ob 3.30; prihod v Maribor ob 6.46.

Iz Ljubljane 14. avgusta ob 3.50; prihod v Maribor ob 7.14.

Iz Ptuj 14. avgusta ob 4.35, Hajdina 4.42, Sv. Lovrenc na Dravskem polju 4.53, Cirkovce 4.58; prihod v Maribor 5.29.

Iz Murske Sobote 14. avgusta ob 3.12, Beltinci 3.24, Dokležovje 3.31, Veržej 3.38; prihod v Maribor ob 6.04.

Iz Gornje Radgone 14. avgusta ob 3.38, Slatina Radenci 3.48, Hrastje-Mota 3.56, Bučecovci 4.03, Križovci pri Ljutomeru 4.12, Ljutomer 4.32, Žerovinci 4.53, Ivankovec 5.03, Pavlovci 5.11, Pušenci 5.15, Ormož 5.25; prihod v Maribor 6.33.

Iz Čakovca 14. avgusta ob 5.10, Središče 5.26, Velika Nedelja 5.47, Osluševci 5.54, Moškanjec 6.02; prihod v Maribor ob 7.05.

Iz Prevalj 14. avgusta ob 4.30, Guštanj-Ravne 4.36; prihod Maribor kor. kol. ob 6.08.

Iz Velenja 14. avgusta ob 3.55, Gornji Dolič 4.25, Mislinja 4.33, Dovžje 4.41, Slovenjgradec

5.01, Dravegrad-Meža 5.37; prihod v Maribor kor. kol. ob 6.51.

Udeleženci s proge Trbonje do Ruš uporabijo redni potniški vlak št. 9011, ki odhaja iz Dravegrad-Meža ob 5.59 in prihaja v Maribor kor. kol. ob 7.22.

Udeleženci s proge Št. Ilj—Pesnica uporabijo redni potniški vlak št. 9611, ki odhaja iz Št. Ilja ob 7.12 in prihaja v Maribor ob 7.38.

Skupina koroških borcev potuje iz Ljubljane 14. avgusta z vlakom št. 611, ki odhaja iz Ljubljane ob 0.35.

Kupite si karte že prejšnji dan, da ne bo nalaga pred odhodom vlaka!

Odhod posebnih vlakov iz Maribora

Na domačih postajah boste izvedeli, kdaj pelje vaš vlak iz Maribora nazaj. Objavljeno bo pa tudi v dnevnem časopisu in občinskem odboru. V Mariboru bo pred postajo vozni red zelo vidno nabit, povedali bomo tudi na taboru.

Obnašanje

Pri takih velikih prireditvah je treba tudi nekaj potrpeti! Pojdimo zato drug drugemu na roko, bodimo obzirni do starejših in slabejših, ne prerivajmo se, bodimo trezni! Pazimo pa tudi na sebe, na svoji stvari, posebno na svoje izkaznice, na karte ter na denar!

Vsi znake — vsi šopke!

Vsi udeleženci morajo imeti znake, sicer ne bodo prišli na taborišče. Tudi knjižico mora vsak imeti. Priporočamo pa tudi, da ima vsak udeleženec šopek pripet! Praznik je, praznik veselja, da imamo Slovenci svojo lastno narodno državo!

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Rusi in Japonci so si še v laseh. Rusi in Japonci se še vedno lasajo za hrib Čankufeng, ki se dviga južnozahodno od Vladivostoka na meji med sovjetsko Rusijo, Mandžurijo in polotokom Koreja. Doslej je bilo za to utrjeno točko že sto napadov od obeh strani, ki so zahtevali mnogo žrtv. V boje za omenjeni hrib posega poleg pehote topništvo, letalstvo in tanki. Vkljub nenapovedani vojni med obema velesilama pa se vršijo neprestano v Moskvi pogajanja za mirno izravnavo krvavega spora med sovjetskimi komisarjem za zunanje zadeve Litvinom in japonskim poslanikom Sigemicu.

Domače novice

Slovenska Krajina. Ob priliki 20 letnice osvobodjenja nas obmejnih Slovencev se vrši za (bivšo mariborsko oblast) severni del Slovenije dne 14. avgusta velika proslava v Mariboru. Kakor vse druge kraje v Sloveniji je tudi naša najbolj severna točka, Slovensko Krajino, zajelo za to proslavo splošno navdušenje. Obeta se iz Slovenske Krajine velika udeležba. Občinski pripravljalni odbori delajo s polno paro ter se kosajo med seboj, kateri bo poslal večje zastopstvo. Nobeden, kateremu je količak za našo bodočnost, ne bo ostal ta dan doma. Pokažimo na tej proslavi v Mariboru, da je naše ljudstvo zavedno in zvesto naši mili materi Sloveniji in Jugoslaviji! Tudi Slov. Konjice dobijo meščansko šolo. Poročali smo že, da je izdal prosvetni minister otvoritveni odlok za meščansko šolo v Gornji Radgoni. Novo meščansko šolo dobijo tudi Slov. Konjice.

50 letnica mesarske zadruga v Mariboru. V nedeljo, 14. avgusta, praznuje mariborska zadruga mesarjev svoj zlati jubilej.

Oblak se utrgal in povzročil povodenj. Nad Trgoviščem pri Veliki Nedelji se je utrgal med

deveto in deseto predpoldne 8. avgusta oblak. Zaradi silovitega naliva se je razlil bližnji potok in je povzročil pol metra visoko povodenj v vasi in daleč po poljih ter travnikih. Kmetje in gasilci so bili na delu, da ni postala škoda še večja.

Udari strele povzročili četrtmilijonsko škodo. Zadnjo soboto zvečer se je razsula huda nevihta nad Mariborom ter okolico in je napravila veliko škodo po Dravskem polju. Siloviti naliv je povzročil povodenj, a še večje opustošenje so prizadeli po raznih krajih udari strele. V Starem Logu pri Pragerskem je urezalo v gospodarski poslopji posestnikov Franca Šošter in Ivana Godec. Požara sta ogrožala vso vas. Posestniku in železniškemu uslužbencu Šoštar ni zgorelo samo gospodarsko poslopje, ampak tudi vsa krma. Omenjeni je oškodovan za 50.000 din. Mnogo večja je škoda pri posestniku Godecu, kjer je preskočil ogenj na stanovanjsko hišo in je pogorelec oškodovan za 80.000 din. Komaj se je pognilo neurje v vzhodno smer proti Ptuj, je povzročila strela tamkaj občutno škodo. Pri Sv. Marku pod Ptujem je udarilo v hleve posestnika Petra Primožič. Zgorela sta gospodarsko poslopje in hiša. Zgorelo je tudi eno tele, medtem ko so rešili sosedje ostalo živino. — Udar strele je zanetil ogenj v vasi Bukovci, kjer je uničena 50.000 din vredna domačija posestnika Matije Slaviča. — Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je vžgala strela gospodarsko poslopje in hišo posestnika Kaca v Mali Zimici.

Električni tok ubil otroka. Gasilci v Framu so imeli zadnjo nedeljo veselico na prostem in so napeljali zaradi razsvetljave električno žico. Zaradi naliva v nedeljo popoldne so pribezali ljudje z veselicega prostora na prostem v gostilno. Ko se je neurje razgubilo, so splezali otroci na jablane. Naenkrat se je utrgala električna žica in padla na 12 letno viničarjevo hčerko Líziko Kovačič, ki je obležala mrtva. Na pomoč ji je

priskočila njena desetletna sestra. Tudi njo je strosil električni tok in se je zgrudila poleg sestre. Gasilci so rešili življenje z umetnim dihanjem slednji, medtem ko Liziki ni bilo več pomoči.

Dva ponesrečenca oddana v ptujsko bolnišnico. V Halozah je napadla krava 26 letno posestnikovo hčer Rozalijo Rakuš in ji je zlomila roko. — V Gruškovlju je padel 20 letni viničarjev sin Franc Brec s češnje in se je hudo poškodoval na glavi.

Padel na cementna tla in se ubil. Jožef Klanček, 60 letni sodar iz Sp. Polskave, je delal sodarsko delo pri posestniku Hergu pri Sv. Miklavžu. V nedeljo se je odpravil na dom po orodje. Pred odhodom je popil v krčmi pri Sv. Miklavžu 31 vina, na kar se je napotil spat na podstrežje pri Hergu. Najbrž mu je spodrsnilo in je padel na cementna tla ter se ubil.

Motociklist zadel v avto. V vasi Klanec pri Komendi na Gorenjskem se je zgodila zadnja nedeljo krog poldne nesreča. Iz Komende se je peljal na motornem kolesu Franc Bolha, krčmar in mesar iz Zaloga pri Cerkljah. Iz Cerkelj proti Komendi se je vozil v svojem avtomobilu banovalski zdravnik dr. Jože Bohinc z družino. V vasi klanec sta se srečala motociklist in avtomobilist in se je motociklist zaletel v levo stran avtomobila. Motociklista je vrglo preko levega blatnika ob zgornji levi rob avtomobila in je obležal na hrbtu nezavesten. Zdravnik je poškodovanemu priskočil na pomoč, ga naložil na avto in odpeljal na dom. Ponesrečeni ima na čelu rano, zlomljeno ključnico in praske po nogi. Poškodbe niso življenjsko nevarne.

Velik kozolec zgorel. Zadnja sobota, 6. avgusta, je zgorel v Kozjem 30 m dolgi kozolec dvojnik, last kozjanske občine. Kozolec je imel v najemu restavratore Podlinšek iz Kozjega. S kozolcem je zgorelo 70 mernikov žita ter 2000 kg slame ter sena. Škoda znaša samo na stavbi 30.000 din. Požar so najbrž zakrivali otroci, ki se navadno igrado pod kozolcem.

Otroka zadela v vodi kap. Romanca Frankovič, triletna hčerkica mojstra v tovarni »Semperit« v Kranju, se je podala kopat v potok Hote-maž. Na kamenju je otrok spodrsnil, padel v vodo in zaradi strahu ga je smrtno zadela kap.

Požig. Še neodkrit storilec je polil v Hrastovcu v Halozah na vinogradnem posestvu M. Deutsch prešo s špiritom in jo zažgal. Na srečo so ogenj pravočasno opazili in ga pogasili, preden se je utegnil razmahniti in povzročiti večjo škodo.

Sprejem v dijaški konvikt. Očetje kapucini v Celju imajo dva dijaška konvikta, notranjega za svoj redovni naraščaj, in zunanjega v bivši Osvatičevi vili za dijake brez ozira na bodoči poklic. Opozarjamo vse starše, katerih sinovi hočejo študirati na celjski gimnaziji, na ta dva konvikta. V obeh konviktih bodo dijaki pod stalnim nadzorstvom, imeli bodo pomoč pri učenju, dobro hrano in prostorno igrišče. Zlasti zunanji konvikt, ki je namenjen za dijake brez ozira na bodoči poklic, ima obširen vrt na Miklavževem hribu, od koder je krasen razgled na bližnjo in daljno okolico celjsko. Že letošnjo jesen bodo na celjski gimnaziji tudi klasične ali humanistične paralelke. To je za Celje velika pridobitev, ker mnogo staršev želi dati otrokom klasično izobrazbo, ki je za nekatere poklice, n. pr. za duhovskega, bolj primerna kot pa realna. Tako bodo celjski gimnazijci imeli na izbiro klasično in realno izobrazbo ter oba kapucinska konvikta. Kdor želi biti sprejet v enega ali drugega izmed obeh konviktov, naj se čimprej zgloasi na samostanski porti pri oo. kapucinih.

Združenje trgovcev v Mariboru objavlja, da bodo v nedeljo, 14. avgusta, z dovoljenjem kr. banske uprave trgovine v Mariboru dopoldne odpr-

te, v ponedeljek, na Veliki šmaren, pa ostanejo ves dan zaprte.

Izlet v Italijo. Zveza absolventov kmetijskih šol priredi 11. septembra enodnevni izlet z avtobusom v Postojno in Trst. Vožnja s skupnim potnim listom stane 80 din. Prijave sprejema do 3. septembra tajništvo ZAKŠ, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22, I.

Društvene vesti

Selnica ob Dravi. Novi prosvetni dom je že pod streho. Ne bo dolgo, da bo urejena tudi notranjost. Slovesna blagoslovitev, na katero bomo povabili vsa sosednja bratska društva, bo v nedeljo, 4. septembra! Natančen spored bomo pravočasno objavili.

Članom Fantovskih odsekov,

ki se udeležijo baklade na predvečer proslave 20 letnice obstoja Jugoslavije v Mariboru, sporočamo, da se naj udeležijo baklade samo v civilu. Upoštevajte to!

Mozirje. Prosvetno društvo vprizori v soboto, nedeljo in na Veliki šmaren, 13., 14. in 15. avgusta, vsakokrat ob 20, veličastni misterij »Veliki oder življenja«. Igra je stara že 300 let, vendar je za naše kraje nekaj posebnega. Predstave bodo na prostem za cerkvijo, kjer se je pred leti predvajalo »Kristusovo trpljenje«. Fantje so že večinoma dogotovili ogromen oder, ki vzbuja splošno pozornost. Vabimo občinstvo iz bližnje in daljne okolice, da si ogleda to izredno predstavo. Kostumi so iz Ljubljane.

Naši rajni

Kapela pri Slatini-Radenci. V soboto, 6. avgusta, smo položili v grob 75 letno vdovo Terezijo Zenger iz Koblaščaka. Družina imenovane je znana hiša dobrotnikov. Rajna je dočakala lepo starost, dasi je bilo njeno življenje polno dela in skrbi. Pokojnica je kropila na mrtvaškem odru vse člane svoje družine: moža, dva sina in hčer, ki so se ločili od nje v najlepši dobi človeškega življenja. V družini pokojne sta vladala vedno mir in ljubezen tudi do bližnjega. Pred nedavnim je izrekla, da tudi v starosti ni treba prositi za smrt, ampak je treba biti pripravljen na njo. Blagopokojnico ohranimo v spominu, dobra dela naj ji poplača vsemogočni Bog! Novemu gospodarju želimo obilo sreče in blagoslova, da bo tudi nadalje v njegovi hiši vladala ljubezen in dobrotljivost kakor doslej. Pri hiši je udomačen naš priljubljeni »Slov. gospodar«.

Dopisi

Tinsko-Zibika. Za praznik Marijinega vnebovzetja bodo na prijazni Tinski gori zanimive romarske pobožnosti. Sv. maša bo na Tinskem že v soboto zjutraj. V nedeljo, 14. avgusta, bo obojna služba božja pri Materi božji na Tinski gori. Ob šestih zvečer bo pridiga in pete litanije. Nato bo procesija z baklami. Po procesiji bo verska igra na prostem, na stopnišču cerkve sv. Ane. Igrali bodo dijaki, veliki Frančiškovi križarji, pretresljivo igrar »Sv. Tarcizij, mučenec presv. Evharistije«. To je prvič v zgodovini Tinske gore: verska igra na prostem. Na praznik bodo sv. maše ob 5, 6, 8 in ob 10. Za sv. spoved bo prilika ves čas pobožnosti. Romarji od blizu in daleč: Tinska Mati božja ima za vas pripravljen svoj materin smehljaj in svoj materin blagoslov!

Velenje. Velenjsko okrožje Zveze združenih delavcev priredi v nedeljo, 21. avgusta, velik delavski tabor pri podružnici na Gradu v Starem trgu pri Slovenjgradcu za slovensko katoliško delavstvo Savinjske, šaleške, Mislinjske in Mežiške doline. Vabljeni so vsi delavci in delavke iz vseh industrijskih krajev, da se tabora udeležijo v

Posejte po strnišču, preden ga preorjete, apneni dušik!

Strnišče, potrošeno lansko leto z apnenim dušikom, nato zorano in ponovno zasejano, je mnogo boljše postelj za bodočo setev kot strnišče, preorano po dosedanjem načinu, to je brez uporabe dušika.

Kmetovalec Vrbnjak Slavko v Staranovi vasi pri Križevcih poroča o poskusu zaoravanja strnišča, posejanega z apnenim dušikom, sledeče:

»Naredil sem točno poskus po navodilih Tvornice za dušik d. d. v Rušah. Prvo parcelo v izmeri 10 arov sem pognojil z 20 kg apnenega dušika, drugo parcelo, prav tolikšno, sem zoril po običaju, kot to splošno delamo, tretjo parcelo v izmeri 10 arov pa sem posejal po strnišču 30 kg apnenega dušika in zaoral. Vse tri parcele sem isti dan zasejal s selekcioniranim semenom rži, ki sem ga prejel od kr. banske uprave.

Vsako parcelo sem posebej zmlatil ter dobil: od prve parcele 154 kg zrnja in 438 kg slame; od druge parcele 120 kg zrnja in 276 kg slame; od tretje parcele 192 kg zrnja (semenskega) in 512 kg slame s plevo.

Iz tega je razvidno, da se je najbolj obnesla tretja parcela, ki je dala naravnost lep uspeh. Tudi prva parcela ni mnogo zaostala. Ta novi način zaoravanja strnišča, posejanega z apnenim dušikom, je za naše zemljiščne in podnebne razmere zelo dober, ker znatno dviga žetvene prinose in poboljšuje tudi kakovost zrnja.

Če te podatke preračunamo na 1 ha, dobimo pri uporabi 200 kg apnenega dušika na 1 ha pridelek 1540 kg zrnja, oziroma 340 kg zrnja več, pri uporabi 300 kg apnenega dušika na 1 ha pa 1920 kg semenskega zrnja, oziroma 720 kg zrnja več, kar da pri današnji ceni žita izredno veliko rentabilnost, ker je cena žita in apnenega dušika izenačena, dočim je večji pridelek 2—3 kratni, če upoštevamo poleg zrnja tudi slamo.

Kmetovalci v žitornodnih krajih! Preudarite vse to vprašanje in odločite se za ta način zaoravanja strnišča z apnenim dušikom, ki se je pokazal vseskozi uspešen in unosen!

obilnem številu. Spored: Ob 10 bo sv. maša in pridiga, po cerkvenem opravilu prične javno delavsko zborovanje na prostem pred cerkvijo, na katerem bo nastopilo več govornikov iz raznih krajev. Glavni govornik pride iz Ljubljane. Obrazložila se bo delavska zakonodaja in pomen delavskega združevanja v strokovnih organizacijah, govor bo o slogi in slovenski katoliški skupnosti. Tabor bo ob vsakem vremenu, le v primeru dežja bo zborovanje v veliki dvorani Prosvetnega doma v Starem trgu pri Slovenjgradcu.

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIZICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 din
2. Kako si sam izračunam davek 4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 din
5. Zakon o volitvah narodnih poslancev 8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 din
7. Koliko sme odvetnik računati 5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev 5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in a tencičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938 12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« do-
bijo knjižice za polovično ceno.

Kmečka trgovina

Trgovina s sadjem

Cene

Na samopomoči osnovana akcija sadjarjev v Slov. goricah je že doživela velik moralen uspeh. Prej, preden so se sadjarji organizirali, so sadni mešetarji v oddaljenih krajih po Slovenskih goricah in drugod plačevali sadje po 1.50 din, ponekod celo po 1.25 din za 1 kg pri tako zvanih kupcijah na zeleno. Ko je pa organizacija stopila dne 29. julija v delovanje, je cena jabolk takoj poskočila na 2 din, dne 30. julija pa že celo na 2.20 din za 1 kg. Sedanja cena jabolk je 2.25 din, postavljeno na mesto, kamor lahko pride avtomobil izvoznikarja, prištevši še 8% kupne cene, ki gre za kritje stroškov organizacije. Ta cena bo stalna do konca meseca, vsaj nižja ne bo, kakor kažejo okoliščine.

Poročilo pisarne

Sadarska informacijska pisarna Kmetijske zbornice v Mariboru, tel. 24-85, v Vrbanovi 33, ki je jedro vse organizacije, je že dobila ponudbe trgovcev iz južnih krajev za franko vagon 2.40 din 1 kg. Računajoč stroške nakladanja in prevoza je pa ta cena nižja, kot pa ponudbe domačih trgovcev po 2.25 din za 1 kg na licu mesta. Razni domači in tuji trgovci se že kaj pridno po večkrat na dan obračajo na vodstvo pisarne za pomoč pri nakupu sadja. Vodstvo pisarne ima že torej med trgovci lepo izbiro, da lahko pošlje sadjarjem res najboljšega kupca. Nekateri trgovci se pa na vodstvo pisarne pritožujejo, poudarjajoč, da ne bodo nič zaslužili. To pa nič ne de, bodo pa kmetje za sadje več dobili.

Opore v delovanju pisarne

Iz povedanega je razvidno, kako velik pomen ima pisarna s svojo organizacijo za povzdigo cene jabolk. Zato je v korist kmetov samih, da ne ovirajo dela pisarne. Zgodi se, da organizacija javi pisarni, koliko ima jabolk, pisarna pošlje na lice mesta najboljšega kupca, a ko ta pride tja, so kmetje jabolka že prodali. S takim ravnanjem kmetje sami sebi izpodbijajo cene in uničujejo svoje lastno delo. Če kmet potom krajevnega odbora javi pisarni, koliko ima sadja, se s tem že obveže, da sadje hrani za tistega kupca, ki mu ga pošlje pisarna, ter ga ne sme pod nobenim pogojem prej prodati. Le tako bo mogoče nadaljevati delo za odpravo nezdravih razmer v sadni trgovini in izvesti organizacijo do popolnosti. V nasprotnem primeru je pa ves trud zaman.

Skladišča za izvoz sadja

V Italijo je odpotovala posebna komisija strokovnjakov, da prouči vprašanje skladišč in hladilnic za sadje, ki so vzorno organizirane v severni Italiji. (Glej popis takega zavoda v avgustovi številki »Kmečkega dela«.) Naša država namreč namerava na podlagi desetletnega načrta za pospeševanje našega sadjarstva zgraditi skladišča in hladilnice za sadje, kar je tudi v zvezi z nedavno uredbo o silosih. Po tej anketi bo sklenjeno dokončno, po kakšnem sistemu se bodo zgradila skladišča in hladilnice za sadje v naši državi. Kakor znano, se proučuje, da se zgradi tako veliko skladišče v Mariboru, ki bo stalo pet milijonov dinarjev.

Hmeljarska poročila

Polovična vožnja za obiralec hmelja je dovoljena od 1. avgusta do 30. septembra. Vsak obiralec kupi na domači odhodni postaji celo karto in rumeno železniško legitimacijo K-13, ki stane 2 din. Karto in legitimacijo obdrži ter se z njo pelje nazaj zastonj. Hmeljarska zadruga, oziroma hmeljci pa morajo potrditi obiralcu, da je hmelj res obiral.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja, so bile:

Nemčija za dom 48 din, za izvoz 11 din; Anglija (Golding) 47 din; Češkoslovaška: žatec 23 din, Ustek 15 din; Jugoslavija: savinjski 22 din, vojvodinski 4 din; Francija: alzaški 18 din; Amerika: Oregon 16 din, že zacarinjen inozemski 52 din; Poljska: volinjski 14 din; Belgija: Poperinghe 13 din.

Konferenca o izvozu živine na Reko

V zadnjem »Slov. gospodarju« smo že poročali o novem načrtu, ki so ga predložili Italijani za uvoz živine iz Jugoslavije. Vsa živina naj bi se izvažala samo na sejne na Reki, kjer bi jo prevzemali italijanski uvozniki. V četrtek, 5. avgusta, se je začela na Reki konferenca med za-

stopniki našega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in italijanskimi oblastmi o organizaciji prodaje naše živine na reškem trgu. Konferenca bo trajala več dni.

Slinavka otežuje izvoz živine

Avstrijsko kmetijsko ministrstvo je zaradi širjenja slinavke na gobcih in parkljih v naši državi razširilo prepoved uvoza prašičev in prevevalcev, in sicer živih kakor tudi njihovih delov, surovin in proizvodov iz raznih okrajev donavske, savske in dravske banovine. Iz dravske banovine se prepoved uvoza v Avstrijo nanaša na dolnjelendavski, ljutomerski in soboški okraj. Tudi Češkoslovaška je prepovedala uvoz živine, živalskih surovin in raznih predmetov, s katerimi se more prenašati okuženje. Prepoved se nanaša tudi na razne okraje donavske in savske banovine, slovenskih okrajev se prepoved še ne tiče.

Goveja živina

Slinavka, ki je zatrla vso trgovino z živino na Hrvaškem, je začela groziti tudi našim krajem. V nekaterih okrajih, ki mejijo na Hrvaško, se je žal že pojavila. Zaradi tega zastaja trgovina z živino, ker so ponekod sejmji že ukinjeni. Sicer pa je sedaj promet na sejmih zelo slab in tudi cene so neprimerne, tako da si kmetje dobro premislijo, preden prodajo živino. Na zadnjih sejmih je bil položaj sledeč:

Ptuj: voli 5.50, 5 in 4.60 din, telice 5.50, 4.50 in 3.50 din, krave 5, 3.50 in 2.70 din, teleta 6 in 5 din. — Slov. Konjice: voli 4.25 in 3.75 din, telice 4.50, 4 in 3.50 din, krave 4, 3.50 in 3 din, teleta 5 in 4.50 din. — Kranj: voli 6.25, 6 in 5.25 din, telice 6, 5.50 in 5 din, krave 5.50, 5 in 4.50

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Obvezno izdajanje priznanic s predpisano takso o prejeti najemnini. G. M. T. S. 8. Oddajate stanovanje proti mesečni najemnini 30 din. Najemnik plačuje zelo neredno, včasih kar za štiri mesece skupaj. Zgradarinsko polo ste pravilno izpolnili, niste pa na najemniku izdajali taksiranih priznanic o plačani najemnini. Oblast zahteva sedaj od Vas plačilo taks za priznanice za pet let nazaj in še petkratno kazen povrh. Vprašate, ali je to utemeljeno, zlasti ko niste vedeli za navedeni predpis, niti niste bili od oblasti predhodno nanj opomnjeni. — Že 25. marca 1932 je bil izdan zakon, da morajo lastniki stanovanj in lokali izdajati priznanice s predpisano takso o prejeti najemnini, drugače se kaznujejo po členu 51. zakona o taksah. Slednji člen pa določa, da se pobraje poleg redne takse še kazenska taksa v znesku trikratne neplačane takse. Pravica do izterjave rednih taks zastara v petih letih, za izterjavo kazni pa v treh letih, pri čemur začne zastaranje z dnem, ko oblastvo zve, da taksa ni plačana. Olajšavo bi mogli doseči le v toliko, da bi takoj plačali dvojno takso ali pa plačilo zavarovali ter se odrekli pravnemu leku zoper kazensko odločbo; v tem primeru Vam večje kazni ne bi trebalo plačati. — Ako najemnik plačuje neredno, niste dolžni izdajati priznanice vsak mesec, marveč le, kadar najemnik faktično plača — takrat pa seve za ves plačani znesek.

Prevzemnik posestva začel neredno živeti, zapravljati in hoče posestvo prodati. Odpomoč? J. K. Enemu izmed sinov ste izročili posestvo za manj nego polovično vrednost. Ker je začel piti in zapravljati, posestvo pa zanemarjati in ga hoče celo prodati, vprašate, ali morete prodajo preprečiti ali zahtevati, da navedeni sin prepusti posestvo drugemu sinu-bratu za isto prevzemno ceno. — Žal sedaj naknadno ne morete prevzemniku prepovedati prodaje posestva, niti ga ne morete prisiliti k izročitvi drugemu sinu (bratu). — V kolikor bodo drugi Vaši otroci predvidoma prikrajšani na nujnem dednem deležu (ki znaša le polovico zakonitega), morejo zaenkrat predlagati le cenitev izročene posestva v zavarovanje dokazov v njegovi pravi vrednosti. Po Vaši smrti bodo sicer upravičeni zahtevati od prevzemnika eventualno doplačilo prikrajšanega nujnega dednega deleža, a le v denarju — prodaje posestva pa sedaj ne morejo preprečiti. Enakega dednega deleža s prevzemnikom ne morejo, odnosno ne bodo mogli zahtevati, ker ste bili upravičeni nakloniti

din, teleta 8 in 7 din. — Lendava: bikli 4 din, telice 5 in 4—4.50 din, krave 3 in 2 din, teleta 4—4.50 din. — Litija: voli 5.50, 5 in 4.50 din, telice 5, 4.50 in 4 din, krave 4 in 3.50 din, teleta 6 in 5.50 din.

Takse na izvoz prašičev v Avstrijo

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je sklenil, da ponovno vpelje takso na izvoz prašičev v bivšo Avstrijo. Ta taksa bi znašala 100 din za komad, oziroma 4500 din za vagon. S tem bi bil seveda skrčen zaslužek izvoznikarjev. Že lansko leto je bila uvedena ta taksa, bila pa je koncem leta zaradi velikega padca cen na avstrijskem trgu in dviga cen prašičev v naši državi ukinjena. Z uvedbo izvozne takse bodo seveda zelo prizadeti izvozniki prašičev.

Trgovina s svinjami

Na mariborskem sejmu so bili mladi prasci 5—6 tednov stari po 90 do 120 din komad, 7—9 tednov po 130 do 160 din, 3—4 mesece po 180 do 240 din, 5—6 mesecev po 285 do 420 din, 8—10 mesecev po 450 do 550 din, eno leto stari po 710 do 820 din; 1 kg žive teže po 6.50 do 8 din, 1 kg mrtve teže po 8.50—11.25 din. — V Prekmurju so pršutarji po 5—6 din, v Posavju po 6—7 din, na Gorenjskem (Kranj) pršutarji po 9 din, špeharji po 10 din 1 kg, mladi pujski 7—8 tednov stari po 140 do 210 din komad. Cene svinjam so nekoliko nazadovale.

Surove kože, ovčja volna

Goveje surove kože so po 7—9 din, telečje po 10 din, svinjske pa po 6 din 1 kg. Cena kožam se noče popraviti, dasi je na svetovnem trgu dosti višja, kar je znak, da so jo pri nas potisnili navzdol samo špekulanti. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 24—26 din, oprana pa po 32 do 36 din za 1 kg.

prevzemniku več nego bi mu po enakih delih šlo in ste to svojo pravico žal že izrabili; sedaj ne morete pogodbe spremeniti in se morajo ostali otroci zadovoljiti z nujnim dednim deležem, to je s polovico tega, kar bi jim sicer po zakonu po enakih delih šlo.

Plačilo za delo bratov in sester ter prevzitarja na posestvu. J. K. Svoje posestvo ste izročili sinu ter si izgovorili prevzitek. Na posestvu že tri leta opravljate razna dela po svojih močeh, delata pa tudi mlajši sin in hčerka, ne da bi sin-prevzemnik doslej komu kaj plačal. Dogovorili glede plačila niste ničesar. Vprašate, ali ste upravičeni zahtevati od prevzemnika plačilo za opravljena dela in koliko bi smeli računati. — Predpostavljamo, da o priliki, ko ste izročili posestvo sinu in si izgovorili prevzitek, niste obljubili pomagati na posestvu po svojih močeh. V tem primeru ne bi mogli zahtevati nikakega plačila, ker bi bilo smatrati, da je Vaše delo nekaka protidajatev za prevzitek. Ako pa je dobil prevzemnik dovolj kritja za prevzitek, zlasti tudi že s tem, da se je prevzemna cena določila mnogo izpod prave vrednosti, in se ni nič govorilo o tem, da bi morali Vi pri delu kaj pomagati, tedaj Vam pritiče za prostovoljno opravljena dela odmena. Ako Vas je sin prosil za pomoč, odnosno ako ste mu pomagali z njegovo vednostjo in voljo, tedaj Vam mora plačati toliko, kolikor znaša povprečno primerno plačilo za enaka dela v Vašem kraju. Ako pa ste delali brez izrecnega ali tihlega soglasja s sinom-prevzemnikom, tedaj lahko zahtevate toliko, kolikor je sin s tem prihranil (obogatel), odnosno je posestvo prišlo v prid. — Enako velja za delo brata in sestre, ki nikakor nista dolžna delati za brata. Ako sta pomagala na posestvu z vednostjo in voljo lastnika, jima pritiče plačilo kot drugim delavcem (dninarjem) v Vašem kraju, ako pa brez soglasja, tedaj smeta zahtevati toliko, kolikor je prevzemnik obogatel. Seve je treba upoštevati, ali imata pri bratu stanovanje in hrano, morda tudi ostalo oskrbo; v tem primeru bi bilo vrednost teh bratovih protidajatev odračunati od zaslužka. — Opozarjamo Vas, da tožba na plačilo primernega zaslužka zastara že v treh letih; po preteku treh let bi mogli iztožiti le še znesek, za kolikor je bil brat (odnosno njegovo posestvo) obogaten. — V kolikor Vam prevzemnik ni dajal izgovorjenega prevzitka, ga morete v treh letih tožiti na izpolnitev obveze; namesto dajatev v naravi, glede katerih ne bi imeli več interesa, morete zahtevati plačilo, odnosno odškodnino v denarju.

Brezobrestna posojila za obnovo vinogradov. A. K. Odgovor na Vaše vprašanje najdete v današnji številki »Slov. gospodarja« pod naslovom: Določila za podeljevanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov.

Dolžnost izpolnitve obljube odstopiti njivo. Neimenovan naročnik. — Iz Vašega dopisa sklepamo, da je pokojni oče odredil, naj mačeha določi, kateri izmed otrok prvega zakona, ki so bili vsi pozvani za dediče, naj kot najbolj sposoben prevzame zapuščino in je mačeha predlagala Vas. Ako je mačeha s to pretvezo izvalila od Vas obljubo, da boste pozneje hišo in nekaj njive »odstopili« njeni hčeri, bi bil ta dogovor neveljaven, ker bi nasprotoval dobrim šegam. Ako pa je mačeha le izrazila željo in ste Vi prostovoljno, neka-ko iz hvaležnosti obljubili njeni hčeri »odstopiti« razen hiše (kar ste že storili) še tudi pol njive, je stvar sledeča: Ako bi naj ta »odstop« značil daritev, tedaj je obljuba neveljavna, ker bi morala biti dana v obliki notarskega zapisa, ko niste podarjene stvari takoj izročili. Ako pa bi naj »odstop« značil kupoprodajo ali kako drugo vrsto odplatnih pogodb, bi bil dogovor, da se hoče skleniti pogodba v bodoče, le tedaj za Vas obvezen, ako je bil določen tako čas sklepanja kakor bistveni deli pogodbe (pri kupoprodaji je poleg predmeta bistvena tudi cena); razen tega je treba zahtevati izvršitev take obljube najpozneje v enem letu po pogodjenem času, sicer pravica preneha. — Ker nam niste vsega dovolj točno navedli, Vam žal ne moremo določno odgovoriti, ali se boste lahko ubranili pred zahtevo na izpolnitev obljube ali ne.

Priposestevanje poti skozi gozd. F. M. A. Pododovali ste od svojih staršev med drugim njivo, na katero se vozi skozi tuj gozd, in sicer večinoma po občinski poti, le kakih 20 metrov pot ni občinska. To slednjo pot so uporabljali Vaši starši in starši staršev od leta 1883 do 1937 in je vozil po njej že tudi lastninski prednik Vašega deda. Vozili so javno, brez prošnje in ne da bi jim kdo vožnje prepovedal. Vam pa je sedaj lastnik gozda vožnje prepovedal; trdi, da je pot le za hojo in da bi morali Vi dokazati, da se je že skozi 90 let vozilo skozi gozd, ako bi se hoteli sklicevati na priposestevanje služnostne pravice vožnje skozi gozd. Drugi Vam pa pravijo, da zadošča za priposestevanje že 30 letno izvrševanje voženj, odnosno služnostne pravice. — V splošnem res zadošča za priposestevanje služnostne pravice vožnje 30 letno izvrševanje brez prošnje, brez sile in javno ter v zavesti izvrševanja pravice. Proti državnemu zakladu, to je proti upraviteljem državnega blaga in državne imovine, dalje proti upraviteljem imovine cerkve, občine in drugih dovoljenih združb se zahteva 40 letno izvrševanje. Priposestevanje pravice vožnje in drugih poljskih služnosti skozi gozdne parcele pa je bilo ukinjeno že s cesarskim patentom od 1. 1853. Naše najvišje sodišče je v neki podobni pravdi iz-

reklo, da je tudi še sedaj možno priposestevovati s 30, odnosno 40 letnim izvrševanjem služnostno pravico vožnje skozi gozdno parcelo, ako je skozi gozd že vodila vozna pot. Vendar pa sodišča navadno zahtevajo, da je ta pot vnešena v mapo. — V ostalem se služnost skozi gozd lahko pridobi s pismeno pogodbo, poslednjevoljno odredbo ali s pravorekom, izdanim pri delitvi skupnih zemljišč. — Vse odgovore dajemo svojim naročnikom brezplačno.

Koliko obresti je treba plačati od dedščinskih terjatev. J. S. Leta 1931 ste z dednim dogovorom prevzeli obvezo plačati sestri 4000 din dedščine. Sodišče je na Vaš predlog zaradi zmanjšanja vrednosti prevzetega posestva slednje 23. jan. 1937 ocenilo in dedščino znižalo na 3000 din. Sestrin advokat zahteva sedaj od Vas, da plačate 5% obresti od zneska 4000 din za dobo sedmih let nazaj. Na posamezna vprašanja Vam odgovarjamo: Določila o znižanju obrestne mere za Vas, odnosno za obveznosti, ki izvirajo iz dedovanja, ne veljajo. Morate torej plačati dogovorjene, odnosno zakonite 5% obresti. — V kolikor ste nekaj let dajali sestri namesto obresti krompir in je bila s tem zadovoljna, ste s tem svoji obvezi, plačati obresti za določeno leto, zadostili, ako je sestra izjavila svojo zadovoljnost v tej smeri, da sprejme krompir namesto obresti za celo leto. Ako pa je izjavila le, da je namesto z denarjem zadovoljna tudi s krompirjem, bi bilo treba preračunati vrednost krompirja in bi morali eventualni ostanek doplačati. — Obrestne terjatve zastarajo v treh letih; prekine pa se zastaranje (in začne teči triletni zastaralni rok znova), ako ste svojo obvezo, plačati zastale obresti, priznali, odnosno obljubili zastale obresti plačati. V kolikor Vam je po prejšnjih uredbah o zaščiti kmetov morda bil priznan odlog plačila obresti, bi tista doba ne štele v zastaralni rok. — Vprašanje, ali ste dolžni za čas pred znižanjem dedščinske terjatve (23. jan. 1937) plačati obresti od znižane ali od neznižane terjatve, je med juristi sporno. Večina je mnenja, da je obresti tudi za nazaj plačati le od znižane glavnice. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov tega vprašanja ne ureja; ker pa je bila izdana v prid kmetom, je sporna vprašanja reševati istotako v prid kmetom.

Razkuževanje obleke delavcev ob povratku v domovino. B. Louis. Banska naredba, ki je odredila omenjeno razkuževanje oblek, še ni razveljavljena. Vendar se letos v Mariboru še ni vršilo nikako tako razkuževanje.

Zastaranje rentninskega davka. I. H. v V. Pravica do odmere rentninskega davka zastara v petih letih, pri čemur prične zastaralni rok teči 1. januarja onega leta, v katerem je davčna obveznost nastala (n. pr. za obresti, dobljene, odnosno zapadle v letu 1937 — dne 1. januarja 1938). Pravica do izterjave rentninskega davka pa zastara v petih letih od dne dostavitve plačilnega naloga.



si pripovedovali čudovite zgodbe iz svojega življenja. Mnogokdaj so tudi kockali. Vendar tega kapitan ni rad videl, ker so to igro prejeli od tujcev. Zato so kockali skrivaj.



Najlepše pa je bilo, ko so ti brkati možje pograbili meče in se šli mečevati. To so se jima iskrile oči! Toda niso jima dovolili, da bi se tudi onadva poskusila. »Kobosta zrastla še za komolec!« so jima rekli. (Dalje prihodnjič)

Posojilo

Gašpar Česen sreča na cesti šestletnega sinčka svojega prijatelja Mihaela Čebule, ki mu že dalje časa dolguje posojeni denar.

»Čuješ, dečko,« mu pravi, »povej očetu, da ga prosim, naj mi še ta teden vrne posojeni denar. On je menda na to čisto pozabil.«

Sinko: »Tisto pa ne, pozabil pa že ni!«

Česen: »Kako to veš?«

Sinko: »Skoraj vsak dan pravi: Česen bo še dolgo čakal na svoj denar.«

*

Koliko je vreden?



Samuel: »Levi, kaj rečeš, koliko sem vreden tak, kakršen stojim pred teboj?«

Levi: »Tisoč dinarjev.«

Samuel: »Izvrstno! Tisoč dinarjev! Saj je že moj prstan toliko vreden!«

Levi: »To sem že upošteval...«

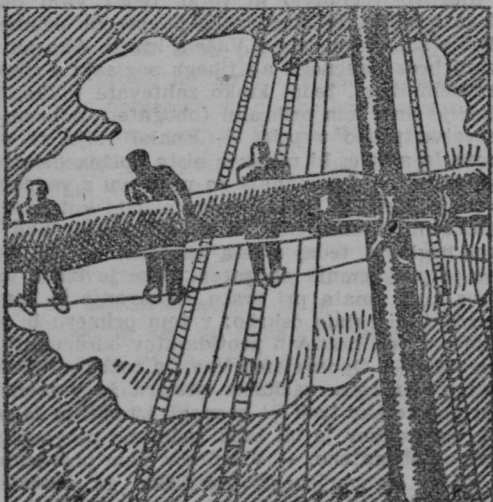
Našim malčkom

Matjažek

32

Junaškega Slovenca povest v slikah

Zelo sta se pa čudila tem možakarjem, ki so spretno in brez najmanjše vrtogla-



vice plezali po vrveh, razvijali in zgrinjali jadra, zraven pa veselo prepevali.

Toda kaj kmalu sta se tudi ona tega naučila. Plezala sta kot muhi, brez strahu in brez vrtoglavice. Zelo rada sta posedala



visoko gori na prečnikih in se ozirala preko morske ravnini v daljavo...

V prostih urah so se gusarji zbirali v mratni kajuti. Poseđi so v krogu, peli in

SLUŽBE:

Išče se za 15. avgust k tričlanski družini pošte-
no, čisto dekle, ki zna popolnoma samostojno
kuhati in opravljati vsa dela. Predstaviti se
od 12-13: Ajžman Anka, Maribor, Prešerno-
va 20. 1194

Viničarska rodbina s 4-5 delovnimi močmi se
sprejme. Naslov v upravi lista. 1189

Pastirja, oziroma pastirico, šoliodrasla, sprejme
Franc Kramberger, Gočova pri Sv. Trojici,
Slov. gorice. 1188

Hlapeca in dekle na kmetijo sprejemem. Prodam
železen obračalni plug, voz za v planino in že-
lezno brano za polje. Stemberger, Bezena 5,
Ruše. 1182

Sprejemem 14-15 letnega fanta za pastirja. Lo-
žane 27, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1187

Viničar s štirimi, petimi delovnimi močmi se
sprejme: Košaki 30 pri Mariboru. 1196

Mlad sodarski pomočnik se sprejme pri Kletar-
ski zadrugi, Maribor, Aleksandrova 14. 1197

Neodvisen petdesetletnik z nekaj kapitalom želi
priti za gospodarja h kmetiji, gostilni ali me-
sariji. Dopise upravi pod: »Pošten 1186«. 1186

Služkinja, večša vseh gospodinjskih del, se takoj
sprejme: Košaki 39 pri Mariboru. 1199

Dva viničarja z lastnimi kravami in vsak s 3-4
delovnimi močmi se iščeta za vinograd Košaki
pri Mariboru. Ing. Kiepach, Maribor, Vrtna
ulica 26. 1200

Mlad pekovski pomočnik, ki bi raznašal kruh, se
sprejme na deželi. Naslov v upravi. 1204

Majer ali viničar se sprejme. Pölzl, Košaki, Ma-
ribor. 1203

Sprejemem 1. septembra k dvema osebama služ-
kinjo iz okolice Ljutomer. Plača 125 din. Ko-
lar, učitelj, Križevci. 1213

Hlapec in dekla, tudi starejša, se sprejmeta v
dobro in stalno službo v ljutomerskem okraju.
Ponudbe pod »Zanesljiva 1214« na upravo, ki
pove tudi naslov. 1214

Pridno dekle, ki zna opravljati hišna dela in ku-
hati, sprejme družina treh članov. Ponudbe na
upravo. 1206

Sprejemem pridnega majerja na malo posest. Ku-
kovic, št. 117 pri Mariboru. 1212

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme.
Puh, Maribor, Gregorčičeva 8. 1149

Viničarja z najmanj štirimi delovnimi močmi
sprejme Josip Šerec, kavarna »Jadrane«, Mari-
bor. 1172

POSESTVA:

Malo vinogradno posestvo se proda, Slivnica pri
Mariboru. Naslov v upravi. 1183

Dobro vpeljana gostilna, lepa izletna točka,
vznožje Pohorja, lepi prostori in stanovanja,
pod dobrimi pogoji na prodaj. Naslov v uprav-
ništvu. 1190

Travniki, dva orala, na prodaj v občini Košaki.
Naslov v upravi. 1202

Krasno posestvo v Dravski dolini, sončna lega,
zaraščen gozd, izvrstno za živinorejo, se takoj
z vsemi pridelki proda. Leži deset minut nad
banovinsko cesto. Naslov v upravi »Slovenske-
ga gospodarja«. 1201

Majhno posestvo v Račah na prodaj! Proda se
pa tudi samo hiša z vrtom. Povpraša se lahko
tudi pri g. Macunu, trgovcu v Mariboru, Go-
sposka ulica 10. 1146

RAZNO:

Ne skrbite več! Odkar kupujem obleke, čevlje,
perilo itd. v Manufakturi Grajske starinarne,
Maribor, Vetrinjska 10, smo prav dobro in po-
ceni oblečeni. Poskusite še Vi! 1209

Vinske sode in štuke za prešo prodaja Gnilšek v
Mariboru, Razlagova ulica 25. 1207

Šivalni stroj, pogrezljiv, »Veritas« in »Rast & Gas-
ser«, od 1950 din naprej, prodaja Ussar Alojz,
Maribor, Trubarjeva ulica 9. Vzamem v proti-
račun tudi rabljene stroje. 1210

Šivalni stroji, rabljeni, »Singer«, 550 din in 1200
din, naprodaj: Ussar, Maribor, Trubarjeva 9.

Trgovina »Pri starinarju« v Mariboru, Koroška 6,
je prejela iz tovarn mnogo ostankov svile, ža-
meta, barhenta, druka, cajga, belega in rjavega
platna, flanele in drugo. Otroške obleke od
10 din dalje, predpasniki vseh velikosti, srajce,
hlače itd. Proda se tudi šivalni stroj za 650 din.
V nedeljo dopolne bo odprto. Izrabite četrtnin-
sko vožnjo! R. Zidanšek. 1208

Dobro cerkveno vino na prodaj! Cena zmerna.
Prodaja se tudi od pet litrov naprej. Župnijski
urad Makole. 1205

Linolej, voščeno platno, umetno usnje, avtoplatno
kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jur-
čičeva 6. 1184

Čebelni vosek in druge deželne pridelke kupuje
M. Oset, Maribor. 1192

Gajzle, šnirance izdelujem, dobre in trpežne, po
nizki ceni. Priporočam se za naročila. Mežna-
rič Mirko, Druškovec, p. Hum na Sotli. 1191

Kdor hoče biti poceni oblečen, kupuje razne ostan-
ke in trpežno oblačilno blago, obleke in vse po-
trebščine v trgovinah Senčar, Mala Nedelja,
Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, suhih
gob in vseh poljskih pridelkov. 1106

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje
jako dobre in zdrave domače pijače z izvrst-
nim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna
razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc.,
Maribor, Gosposka 11. 1157

Zamenjam moko za pšenico in rž po najboljših
pogojih. Jos. Ornič, Ptuj. 1122

Cenjenim odjemalcem se vljudo naznanja, da
se je Knjigarna Panonija v Ljutomeru prese-
lila v bivšo Vilarjevo hišo ter svojo zalogo bo-
gato izpopolnila, a cene znižala, tako da bo
vsak zadovoljen rekel: Panonija v Ljutomeru
poceni prodaja. Za nadaljno naklonjenost se
priporoča Zupé Anica. 1077

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo vol-
no, dlako arovce, staro železje, kovine, baker,
medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter,
Maribor, Dravska ulica 15. 461

Seno sladko (otavo) ku-
pim več voz. Dolinšek,
Kamnica pri Maribo-
ru. 1198

2500 din potrebujete, da
zaslužite 1000 dinar-
jev mesečno doma. —
Dopise: »Anos«, Ma-
ribor, Orožnova 6. Po-
stranski zaslužek! 731

Lepe tiskovine

LJUDSKA SAMOPOMOČ

Letne jopiče,

**majice, sandale,
nogavice, telovad-
ne potrebščine i.t.d.**
kupite najugodnejše
v konfekciji

JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

**Lastniki srečk!**

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1156

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.
Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
tako in plačamo najbolje 1076
Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Obiskovalcem Mariborskega tedna se nudi prilika ugodnega nakupa ženskih in moških plaščev ter oblek, perila in vsega v manufakturno stroko spadajočega blaga v veliki izbiri in zelo ugodnih cenah

v veletrgovini 1166

ANTON MACUN

v Mariboru, Gosposka ulica 8—10.

V oddelku ostankov je ravnokar velika izbira.

Manufaktura-Konfekcija

najboljši nakup 1155

J. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

Šiviljam priporočam:

poceni raznovrstno svilo po 8, 10, 12 din meter.

I. TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Kdor oglašuje — napreduje!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

VSAK PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.